

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

№ 31-32
(909-910)
10.08.2017

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ:
«МОЖУТЬ ПОСТРАЖДАТИ
НЕ ТІЛЬКИ ПРАЦІВНИКИ,
А Й ІМІДЖ ДЕРЖАВИ,
ЯКА СТАЛА НА
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ШЛЯХ РОЗВИТКУ»

4

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

WWW.PSV.ORG.UA

УГОДА ПРО
СТВОРЕННЯ
СПО
МАТИМЕ
КРЕАТИВНИЙ
ЗМІСТ

5

ЗА ПРОЗОРІСТЬ
ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ
МЕДРЕФОРМИ
ВИСТУПИЛИ
ПРОФСПІЛКИ

5

ЗБЕРЕГТИ
ЗДОРОВ'Я
ЛЮДЕЙ -
КРЕДО САНАТОРІЮ
«ЖОВТЕНЬ»

7

БАЗА ДЛЯ СУБСИДІЙ

ДО КІНЦЯ ПОТОЧНОГО РОКУ РОЗРОБЛЯТЬ ЄДИНУ БАЗУ ВСІХ ОДЕРЖУВАЧІВ
СОЦІАЛЬНИХ ВИПЛАТ. ЯК ЗМІНИ ПОЗНАЧАТЬСЯ НА СУБСИДІАНТАХ?

8 - 9

ЗАКОНОДАВСТВО

ЩО КОДЕКС
НОВИЙ НАМ
ГОТУЄ?

2

АНОМАЛІЇ

ЯК УКРАЇНА
БОРЕТЬСЯ З
НАДЗВИЧАЙНОЮ
СПЕКОЮ?

3

ЩО НОВИЙ КОДЕКС НАМ ГОТУЄ?

Законодавці готують до другого читання законопроект із змінами до Кодексу законів про працю, або як його ще називають, Трудового кодексу. Зміни до трудового законодавства за останні 8 місяців вносились тричі: 6 грудня минулого року, 22 березня і 6 квітня цього року. Найбільш революційною зміною експерти називають підвищення з 1 січня п. р. заробітної плати з 1600 до 3200 грн. Не такою помітною, але важливою для людей передпенсійного віку стала зміна в КЗпП, внесена 6 квітня п. р. Згідно з нею співробітників не можна звільняти з роботи при скороченні штатів, якщо їм залишилося менше 3 років до пенсії.

«Але найбільш масштабними будуть зміни до Трудового кодексу, що готові до другого читання і, найімовірніше, будуть проголосовані цієї осені. У них пропонується відразу кілька нововведень, які можуть помітно вплинути на ринок праці», – зазначив експерт ринку праці Сергій Марченко.

Головне, на переконання аналітика, що роботодавець не має законних підстав вимагати від працівника відомостей про партійну і національну приналежність, походження, реєстрацію місця проживання або перебування та документи, подання яких не передбачено законодавством. Знання української мови, за новою редакцією КЗпП, можна вимагати тільки у встановлених законом випадках.

Новації торкнулися і так званих випробувальних термінів. У

новій редакції передбачено, що випробувальний термін повинен становити не більше 3 місяців, а для робочих спеціальностей – місяць. Якщо впродовж випробувального терміну роботодавець приймає рішення звільнити співробітника, він має попередити про це мінімум за 3 дні.

Не буде підстав для випробувального терміну у випадку прийому на роботу неповнолітніх, демобілізованих з військової служби, переможців конкурсу на вакантну посаду, осіб, для яких це перше після навчання робоче місце, вагітних і матерів дітей у віці до 3 років.

Загалом, вважають експерти, зміни можна вважати позитивними, бо вони дозволять вивести зарплати з тіні і спростити бюрократичні процедури для роботодавців.

У новій редакції Трудового кодексу передбачено зміни щодо кількості вихідних і тривалості відпусток. Якщо зміни ухвалить у другому читанні, українців чекає приємний сюрприз: збільшення тривалості відпустки одразу на чотири дні – з 24 до 28 днів. При цьому мінімальна тривалість основної частини відпустки повинна бути не менше 14 днів. Як і раніше, при звільненні роботодавець повинен заплатити за невикористану відпустку.

Гарантовані виплати за невикористану співробітником відпустку здійснюються в день його звільнення. На вибір співробітника замість грошей йому можуть дати відпустку. Тоді офіційною датою звільнення вважається останній день відпустки. До речі, відпусткою тривалістю 28 днів користуються в бага-

тьох європейських країнах. Наприклад, у Великій Британії та Естонії. У Франції відпочивають 30 днів, а в Німеччині – всього 20.

На цьому приємні «сюрпризи», схоже, й закінчуються. Бо у новому Трудовому кодексі чимало змін, що торкаються звільнення працівників. Відсторонити від роботи можуть українця, який «перебував у контакті з інфекційними хворими», наприклад під час епідемії грипу. Або ж співробітників, які повинні пройти щеплення, але відмовилися від медичного огляду і вакцинації. Ще один варіант: якщо під час медичного огляду виявилось, що працівник не може виконувати свою роботу. Водночас юристи зазначають, що з документа незрозуміло, хто повинен оплачувати медичні огляди і чи буде захищена інформація про стан здоров'я працівника.

Роботодавець може усунути від роботи співробітника, якщо виконання його роботи загрожує життю і здоров'ю дітей або завдає шкоди майну, порушує нормальну роботу юридичної особи.

Роботодавець зобов'язаний відсторонити від роботи без збереження заробітної плати працівника, який порушує вимоги охорони праці, не застосовує встановлені нормами засоби індивідуального або колективного захисту та/або який не пройшов інструктаж (навчання, перевірку знань) з питань охорони праці або пожежної безпеки.

Юристи стурбовані надмірною кількістю підстав для звільнення. Кажуть, що це неодмінно призведе до маніпуляцій.

КРАЩЕ ПІЗНО, НІЖ НІКОЛИ

Президент України Петро Порошенко підписав Закон «Про Фонд енергоефективності». «Створення Фонду було абсолютно зрозумілим десятки років тому. Але дуже важливо, що зараз ми його створюємо, що він схвалений усіма нашими міжнародними партнерами, фінансовими організаціями. І впевнений, що найближчим часом ми будемо мати практичні результати нашої спільної діяльності», – заявив Глава держави під час підписання документа. Цього кроку очікували. Ще 8 червня народні депутати ухвалили в цілому законопроект про Фонд енергоефективності, який визначає правові, економічні та організаційні засади утворення та діяльності даної установи. Згідно із документом, вона створюється з метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження. До слова, ЄС цілковито готовий підтримати Фонд енергоефективності нашої держави.

«Це дозволить нам перетворювати зекономлені на енергетичних ресурсах кошти на джерело наповнення самого Фонду, залучити на програми з енергозбереження 100 млн євро грантових коштів від наших європейських партнерів. Переконаний, інвестувати в енергоефективність означає інвестувати в економіку, тобто в майбутнє», – зауважує в. о. голови Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олек-

сандр Домбровський. Ключове питання для функціонування Фонду енергоефективності, на переконання аналітиків, полягає в тому, як перетворити коловальні ресурси, що неефективно використовуються, в джерела наповнення Фонду та досягти зниження витрат енергоресурсів на одиницю ВВП. «Сьогодні іншого шляху немає. Або ми втрачаємо час і продовжуємо бути енергетично залежною державою, на чому хтось заробляє, або рухаємося до того, щоб стати енергетично незалежними», – заявив віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадій Зубко.

За попередніми оцінками, завдяки діяльності Фонду на енергоресурсах можна буде економити до 3 млрд дол. США щороку. Здебільшого за рахунок зниження споживання вартісного газу населенням та комплексного оновлення будівель, адже 80% житлового сектору в країні є вкрай застарілим і потребує енергетичної модернізації. Поки що на опаленні житлового сектору 60% енергії просто втрачаються. Інвестиції для фінансування енергоефективних проектів залучатиме теж Фонд енергоефективності. Його наповнюватимуть за рахунок коштів держбюджету, монетизації субсидій, а також коштів донорів і приватних інвесторів. Водночас створення Фонду викликає неоднозначну реакцію в енергетичних експертів та економістів. Їхні аргументи полягають в тому, що чимало гарних ідей так і залишилися лише ідеями.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Ігор ЧЕРКАШИН, колишній голова Національного агентства України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів: «Запропонована модель модернізації житлового фонду України, успішно впроваджена в країнах Європейського Союзу, не викликає сумнівів у доцільності її реалізації, адже надмірне споживання енергоносіїв – найгостріша проблема для України. Відтак Фонд дуже потрібен, тому що як інструмент він успішно впроваджується в усіх країнах Європи. Але в нас постійно примудряються в оболонку вкладати дещо інший сенс. У результаті все працює не так, як потрібно».

Борис КУШНІРУК, економіст: «Я відверто песимістично і критично ставлюсь до самої ідеї створення цього Фонду. Ми сподіваємось, що на нього виділять 3 млрд грн і ще максимум 1–2 млрд дол. США. Тобто, в гривнях це ще 50 мільярдів. Модель, яку пропонує Уряд, не відповідає потребам суспільства. Та й поки у людей відсутнє почуття відповідальності за власні будинки, всі зміни будуть безглуздими».

Олександр ХАРЧЕНКО, генеральний директор Центру досліджень енергетики: «Дай, Боже, щоб він за півтора року запрацював. Якщо провести тепломодернізацію всіх українських будинків, то економія, можливо, буде навіть трохи більше – до 5 мільярдів. Але для цього спочатку потрібно провести тепломодернізацію приблизно 105 тис. будинків по всій Україні. Як ви думаєте, скільки це навіть фізично потребує часу, а вже не кажу про загальні інвестиції в цей процес, які оцінюються в понад 20 млрд дол. США?»

НЕ ТІ 40 ГРАДУСІВ: ЯК УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ З АНОМАЛЬНОЮ СПЕКОЮ

Україна потерпає від спеки, яка б'є температурні рекорди минулих років та навіть десятиліть. Наприклад, ніч на 3 серпня виявилась найгарячішою за 137 років метеорологічних спостережень у Києві. Синоптики розводять руками: надвисока температура збережеться як мінімум до середини серпня.

За словами директора Гідрометцентру при ДержНС Миколи Кульбиди, «це аномалія, але, враховуючи фактор глобального потепління, це може незабаром стати нормою для літнього періоду». Але нарікати на погоду – справа невдячна, тому влада українських областей вживає заходів, щоб трохи зменшити негативні прояви надмірної сонячної активності.

Так, у багатьох українських містах заборонили рух великих вантажівок. А вже в таку спеку вони здатні за лічені години понівечити асфальтне покриття. У Києві працівники «Київавтодору» посилено поливають дороги у різних районах міста. Таких же заходів вживають і в інших українських містах – Житомирі, Івано-Франківську, Тернополі, Хмельницькому та ще кількох. А на київських пляжах скасували заборону на купання – все одно кияни проігнорували б заборони, рятуючись від сонця у прохолодній воді. У Полтаві теж відкрили можливість для купання у Ворсклі.

У Луцьку через спеку померла літня жінка, а самопочуття городян різко погіршилося. Тому місцеві збирають підписи під петицією, щоб міські фонтани працювали не лише по вихідних, а й у будні.

У деяких містах, наприклад Миколаєві, встановили пересувні «водні арки». Такі давно вже використовуються у традиційно спекотних країнах. Їхня перевага в тому, що, пройшовши крізь таку арку, можна не лише освіжитися, а й напиться води: вона придатна до пиття.

А голова Закарпатської ОДА Геннадій Москаль запровадив «міні-сієсту»: підписав розпорядження про скорочення робочого дня на годину з 2 по 10 серпня. Пізніше цей приклад наслідувала й влада Кременчука. Щоправда, на початку вересня «прогульникам» доведеться надолужувати недопрацьовані години. Але коли спека спаде, і працювати веселіше.

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ АЗОВСЬКОГО РОЗЛИВУ

КОМУ ВИГІДНО ДИСКРЕДИТУВАТИ САНАТОРІЇ БЕРДЯНСЬКА?

Оздоровлення дітей – це тема, на якій, здавалося б, неможливо спекулювати. Проте знаходяться ті, хто відверто маніпулює інформацією, діючи у власних вузьких інтересах. А страждають від цього діти, позбавлені можливості насолодитися морем і сонцем.

НП У «ЛАЗУРНОМУ»: А ЧИ БУВ ХЛОПЧИК?

Наприкінці липня ЗМІ сколихнула жахлива новина – понад 250 дітей отруїлися у санаторії «Лазурний» у Бердянську. Кожне слово в цій публікації справді вселяло жах: і кількість дітей, і те, що це малюки бійців АТО, яких до санаторію доправила Дніпровська міська рада. А головне, що подібне дикунство могло статися в санаторно-оздоровчому заході!

Дуже швидко виявилось, що жодного отруєння дітей не було. І така величезна кількість – це домисли журналістів (або тих, хто їм надав цю інформацію). І насправді хворобливі прояви спостерігалися лише у кількох десятків дітей, та й то вони швидко минулися.

Керівництво ПрАТ «Приазовкурорт», в юрисдикції якого перебуває «Лазурний», отримавши результати експертизи санепідемстанції, виступило із заявою на пресконференції. Заступник генерального директора з медичної частини ПрАТ Ірина Сисоева, спираючись на дані СЕС, повідомила, що частина дітей інфікувалася вірусом Клебсели. І це призвело до клінічних проявів гастроентериту – проносу, блювоти, незначного підвищення температури в деяких дітей.

Фахівці пояснили, чому захворіли не всі діти. Справа в імунитеті. Ті, у кого він більш міцний, не відчули жодних проявів нездужання. Ті ж, у кого він слабший, на день «загриміли» до лікарні. Усього тривожні симптоми спостерігалися у 46 дітей, з яких 22 перебували у лікарні менше доби.

«Захворіли не всі діти, а лише із зниженим імунітетом. Дався взнаки 300-кілометровий переїзд, активна інсоляція, зміна питного та харчового режиму. І це пояснює, чому не всі захворіли. Наприклад, не захворіли діти з Вольнянської школи-інтернату, які прибули 26 червня. Також не було скарг з боку санаторних пацієнтів, які харчуються в тій самій їдальні», – заявила Ірина Сисоева.

За словами громадського експерта з питань організації роботи рекреаційних та оздоровчих закладів Євгена Охрименка, таке могло статися будь-де і з будь-ким. Головна причина – недотримання правил гігієни і слабкий імунітет.

«Цей збудник живе в кожному з нас, тільки різні штами. Зараз вже очевидно, що діти захворіли, а не отруїлися. Ця інфекція минає досить швидко, її симптоми подібні до кишкового грипу. Бо якщо це було отруєння, тоді б справді, це явище носило масовий характер», – підкреслив Охрименко.

Адміністрація ПрАТ «Приазовкурорт» вибачилася перед батьками дітей та передала їдальню іншому орендарю. Весь персонал пройшов додатковий медичний огляд – зроблено максимум, щоб це не повторилося. А «Лазурний» готується до нового заїзду маленьких відпочивальників. Зрештою, вони не мають страждати через прикрі непорозуміння та спотворення інформації.

НОВА ІНФОРМАТАКА

Щойно вдалося розібратися з «Лазурним», з'явилися нові публікації – ще страшніші за попередні. Згідно з інформацією, в одному з бердянських санаторіїв від інфекційно-токсичного шоку померла 7-річна дівчинка. У деяких публікаціях не згадувалася назва «Лазурний», але містилися посилання на нещодавнє «отруєння» дітей саме в цьому оздоровчому центрі. Прикметно, що жодне офіційне джерело не посилалося на конкретну оздоровчу установу. На сайті санітарно-епідеміологічної служби Запорізької області не було жодної офіційної інформації про погіршення епідеміологічної ситуації в Бердянську або спалах якихось хвороб. Отже, зрозуміло, що йдеться або про чергову дезінформацію, спрямовану на дискредитацію санаторних закладів у Бердянську, або смерть дитини взагалі ніяк не пов'язана з харчуванням у місцевих санаторіях.

**ВОЛОДИМИР САЄНКО, ЗАСТУПНИК
ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ:**

«Подібні публікації з неперевіреною інформацією, спрямовані на нагнітання паніки, наносять тільки шкоду. Вони викликають обґрунтовану недовіру у батьків, які сто разів подумують, чи відправляти дітей до бердянських санаторіїв.

Але ж дискредитувати можна все що завгодно: як у випадку з «масовим отруєнням», це відбулося через один допис у соціальній мережі.

Я закликаю журналістів більш критично ставитися до подібних повідомлень та перевіряти їх. Також звертаюся до батьків: не варто робити висновків з одного прикрого випадку, який, до того ж, був штучно роздмуханий. У структурі «Укрпрофоздоровниці» інфікування частини дітей – одиничний випадок за багато років. Керівництво Федерації профспілок України вкрай серйозно поставилося до цієї ситуації, ми досконало вивчили всі етапи цієї надзвичайної події і зробили все, щоб не допустити повторення. Тож діти можуть спокійно їхати як до «Лазурного», так і до інших підвідомчих санаторіїв. Не слід позбавляти своїх дітей права на відпочинок та оздоровлення через чиїсь намагання очорнити оздоровчі заклади Азовського узбережжя».

ПРИВІТАННЯ

13 СЕРПНЯ –
ДЕНЬ
БУДІВЕЛЬНОГОШановні
працівники і
ветерани
будівельної
галузі!

Прийміть сердечні вітання з нагоди вашого професійного свята! Ваше покликання – творити, дарувати людям затишок і комфорт. Саме завдяки вашій наполегливій та натхненній праці стають кращими і ошатнішими вулиці й площі наших міст і селищ, будуються підприємства, об'єкти соціальної та транспортної інфраструктури. Щиро бажаю вам, шановні будівельники, нових трудових успіхів, міцного здоров'я, щасливої долі, благополуччя вашим рідним та близьким. Нехай і надалі ваша праця приносить радість людям.

З повагою
Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок
України

Шановні спілчани,
працівники
будівельної галузі!

Сердечно вітаю вас із професійним святом – Днем будівельника! Будуючи житло, лікарні, школи, дитячі майданчики, ви своєю важкою працею даруєте людям домашній затишок і комфорт. Профспілка й надалі піклуватиметься про безпечні умови праці та гідну заробітну плату. У день свого професійного свята прийміть щирі привітання і побажання здоров'я, щастя і достатку. Миру і злагоди вам!

Василь АНДРЕЄВ,
голова Профспілки працівників
будівництва і промисловості
будівельних матеріалів України

12 липня у Верховній Раді в першому читанні прийнято законопроект No 6489, який, на думку авторів, має запобігти надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення. Начебто й благородна справа, однак, що насправді стоїть за положеннями цього документа? Про це – наша розмова з Головою Федерації профспілок України Григорієм Осовим.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

– Григорію Васильовичу, документ, про який йдеться, покликаний покращити бізнес-клімат у країні, а як він корелюється з правами та інтересами працівників?

– Так, дійсно, нібито благородну мету ставлять автори проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення». Тобто, йдеться про інспектування робочих місць. Це дійсно було б виправдано в ситуації, коли інтереси бізнесу нівелюються, чиниться безпідставний податковий тиск, ставляться штучні перешкоди інвестиційній діяльності, вводяться додаткові збори та платежі, чи безкарно вчиняється рейдерське захоплення приватної власності.

Але коли йдеться про забезпечення законних прав працівника, коли правова інспекція отримала сигнал про те, що працівнику не виплачується своєчасно заробітна плата, чи з ним не оформлено трудовий договір, чи роботодавець не перераховує соціальний внесок на пенсійне страхування або є загроза життю і здоров'ю на об'єкті, де він працює, і необхідно невідкладно вийти на місце, перевірити та вжити необхідних заходів щодо виправлення ситуації – жодного послаблення відповідальності роботодавця не повинно бути.

А що автори законопроекту пропонують? Приміром, якщо інспектор прийшов на об'єкт і з'ясував, що людина дійсно працює з неформальним трудовим договором, і до речі, тоді бізнес не відраховує за працівника ні в бюджет, ні в Пенсійний фонд, ні в фонди соціального страхування, що позбавляє його гарантій і компенсацій при нещасному випадку на виробництві, хворобі, безробітті, то в законопроекті лише пропонується роботодавцю дати 15 днів на усунення цих порушень. Але є багато прикладів, коли така ситуація з порушенням трудового законодавства триває не день і не місяць, а роками. І бізнес цим активно користується, бо почувается безкарно.

Щоб читачам було більш зрозуміло, що насправді відбувається у сфері трудових відносин в Україні, наведу свіжий факт із заяви до Федерації профспілок від Юрія Стрижеуса із с. Листівка Запорізької області, який приїхав до Києва на заробітки. Йому пообіцяли заробітну плату 6 тис. грн на місяць, офіційне працевлаштування та повний соціальний пакет. А фактично відібрали паспорт, ідентифікаційний код, трудову книжку і погрозами змусили хлопця відпрацювати 6 тижнів безоплатно. Врешті, віддали документи і дали

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ:
«МОЖУТЬ ПОСТРАЖДАТИ
НЕ ТІЛЬКИ ПРАЦІВНИКИ, А Й
ІМІДЖ ДЕРЖАВИ, ЯКА СТАЛА НА
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ»

400 грн на дорогу додому та попередили, щоб нікуди не скаржився. «Це було схоже на рабство», – пише він у своїй заяві.

За офіційними даними, в неформальній економіці нині працюють 4–4,5 млн осіб. Саме там найбільше порушень закону.

– Скажіть, наскільки зараз бізнес переобтяжений увагою з боку інспекторів праці?

– По факту в Україні діють 2,5 тис. інспекторів праці (за штатним розкладом дещо більше), а суб'єктів господарювання трохи більше мільйона. Тобто теоретично інспектор може зайти на підприємство 1 раз на 200 років. То про який надмірний тиск на бізнес ми говоримо? Але довкола питання «надмірного тиску» утворилося серйозне парламентське лобі.

– До речі, про що свідчить міжнародна практика щодо врегулювання цієї проблеми?

– У європейських країнах дуже суворі покарання за такі порушення, як неоформлення трудового договору.

Так, у Великобританії це може бути позбавлення волі строком до 5 років і штраф у розмірі до 20 тис. фунтів стерлінгів (за кожного неоформленого працівника). У Франції – позбавлення волі строком від 3 до 5 років та штраф у розмірі 45–75 тис. євро (залежно від кількості неоформлених працівників). В Австралії – штраф у розмірі до 76500 австралійських доларів. У США – позбавлення волі строком до 6 місяців та штраф у розмірі до 10 тис. доларів США (залежно від ситуації).

Нагадаю, що згідно з 81-ю Конвенцією МОП про інспектування праці, ратифікованою Україною, інспектор має право безперешкодно в будь-який час проводити інспектування робочого місця на відповідність умовам безпеки для життя і здоров'я людини з метою відвернення такої загрози та запобігання ризикам, на відміну від українського законопроекту, де пропонується запровадити адміністративну відповідальність інспекторів праці за ініціювання позапланових перевірок.

– А що ще турбує Вас як профспілкового лідера в цьому законопроекті та якими бачите подальші його перспективи?

– Візьмемо друге «ноу-хау» наших законодавців у цьому законопроекті. Приміром, якщо фізична особа, скажімо працівник, поскаржиться на порушення, і виявиться, що ці порушення були необґрунтованими, то норма законопроекту вимагає оштрафувати таку особу. Тобто у працівника, який виявив порушення його прав і поскаржився, і не може юридично грамотно виписати правові аспекти порушення, змінюється статус потерпілого на винуватого, більш того, він має ще й штраф за це сплатити.

Я говорю про це з великою тривогою і хочу попередити, щоб і парламентарі, і урядовці зрозуміли, що Україна вже котрий рік перебуває під моніторингом Міжнародної організації праці у зв'язку з порушенням прав працівників і Конвенції № 81. У червні цього року в Женеві Комітет із стандартів МОП заслухав звіт Уряду України у зв'язку з порушенням доступу прав інспекторів до робочих місць. Було зроблено дуже серйозні висновки. МОП зажадала від урядової сторони надати докази – всі документи, прийняті постанови, які говорять про те, що такі перешкоди усунуто. І ось на тобі, знову черговий скандальний привід.

Потрібно відверто сказати, що автори законопроекту, прикриваючись необхідністю переходу від каральної моделі перевірок до сприяння виправленню правопорушень, насправді намагаються обмежити здійснення державного контролю в сфері праці, позбавити бізнес необхідності сплачувати штрафні санкції у випадках першого порушення, зокрема за неоформлення співробітників, а штрафи знову звести нанівець, що, навпаки, заохочує нелегальну зайнятість.

І це при тому, що обсяг тіньової зайнятості в Україні сягає майже 4,5 млн осіб, які працюють без оформлення трудових відносин, понад 100 тис. працівників несвоечасно отримують зарплату. Незадовільний стан охорони та безпеки праці призводить до численних людських жертв і аварій.

Якщо цей законопроект буде прийнято без змін, то наступного року Міжнародна організація праці може занести нашу країну до «чорного» списку найбільших порушників норм МОП, що стане приводом для позбавлення України преференцій у торгівлі, зокрема із США та ЄС.

Звичайно, ми направили Голові Верховної Ради України відповідну профспілкову петицію, щоб вилучити під час другого читання дискримінаційні норми по відношенню до працівників. Ми не повинні вкотре піддавати ризику авторитет нашої країни на міжнародному рівні, демонструвати, що ми є непередбачуваною країною, яка бере на себе зобов'язання, а потім ними нехтує.

Ми розраховуємо, що профільний парламентський комітет все ж скористається запропонованою технічною допомогою і направить законопроект на експертизу до МОП. У свою чергу, ФПУ надіслала до Верховної Ради України детальні зауваження та пропозиції, ініціює їх внесення через народних депутатів України – представників ФПУ у парламенті до другого читання.

Ще є час і можливість виправити ситуацію, не доводячи її до конфлікту.

Розмовляв Юрій РАБОТА

УГОДА ПРО СТВОРЕННЯ СПО МАТИМЕ КРЕАТИВНИЙ ЗМІСТ ТА СОЦІАЛЬНЕ НАПОВНЕННЯ

Актуальні питання активного й ефективного захисту законних прав та інтересів людини праці, що мають знайти відображення в Угоді про утворення СПО репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, обговорили під час наради 1 серпня керівники репрезентативних об'єднань профспілок.

НАРАДА

Як повідомляє прес-центр ФПУ, вів нараду Голова СПО об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий.

У жвавій, гострій та конструктивній дискусії навколо пропозицій до проекту Угоди взяли участь голова Конфедерації вільних профспілок України Михайло Волинець, голова Об'єднання всеукраїнських автономних профспілок Анатолій Широков, голова всеукраїнського профспілкового об'єднання «Єдність» Анатолій Онищук та його заступник Галина Колосюк, відповідальний секретар Федерації профспілок

транспортників України Володимир Мельник, керівник департаменту правового захисту апарату ФПУ Ірина Тубелець, керівник Управління соціального діалогу та колективно-договірного регулювання апарату ФПУ Олена Лобченко, її заступник, завідувач відділу соціального діалогу Валентина Приходько, заступник голови Профспілки працівників нафтової і газової промисловості Сергій Українець.

Зокрема, учасники дискусії обговорили питання про надання народним депутатам України пропозицій до законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів

державного нагляду (контролю) за держанням законодавства про працю та зайнятість населення (реєстр. № 6489), який прийнято в першому читанні. Також учасники наради опрацювали пропозиції робочої групи до проекту Угоди про утворення нового СПО на національному рівні для ведення колективних переговорів щодо Генеральної угоди.

Нагадаємо, що перше засідання робочої групи з підготовки проектів Угоди про утворення СПО об'єднань профспілок та Положення про СПО об'єднань профспілок відбулося 19 липня, що дає змогу розпочати колективні переговори щодо нової Генеральної угоди на наступний період.

МОВОЮ ЦИФР

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ ДЛЯ ПРАЦЕЗДАТНОЇ ОСОБИ ЗАНИЖЕНИЙ НА 133,02%

Відповідно до статті 5 Закону України «Про прожитковий мінімум», Міністерство соціальної політики України повідомляє, що фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах червня 2017 року у розрахунку на місяць на одну особу становив 3050 грн (з урахуванням суми податку на доходи фізичних осіб – 3499 грн), для дітей віком до 6 років – 2902 грн, для дітей віком від 6 до 18 років – 3522 грн, для працездатних осіб – 3159 грн (з урахуванням суми податку на доходи фізичних осіб – 3924 грн), для осіб, які втратили працездатність, – 2580 грн.

Таким чином, за інформацією департаменту захисту соціально-економічних прав ФПУ, офіційна величина прожиткового мінімуму в середньому на одну особу, встановлена на червень 2017 року статтею 7

Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», занижена порівняно з фактичним розміром прожиткового мінімуму на одну особу на 1426 грн, або на 87,81%, а для працездатної особи – на 2240 грн, або 133,02%.

РОБОЧА ЗУСТРІЧ

ПРОФСПІЛКИ – ЗА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПРОЗОРІСТЬ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ

Актуальні проблеми системи охорони здоров'я, пошук нових ефективних шляхів її реформування в інтересах людей праці та роль у цьому процесі профспілок – ці та інші важливі питання, що турбують нині спільчан, усіх громадян України, обговорили під час робочої зустрічі 2 серпня Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий та директор програм Центру солідарності АФП-КВП в Україні Трістан Масат.

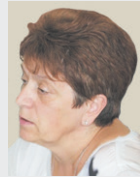
Як повідомляє прес-центр ФПУ, у зустрічі взяли участь голова Профспілки працівників охорони здоров'я України Вікторія Коваль, її заступник Ірина Швець, керівник департаменту охорони праці ФПУ Юрій Андрієвський, керівник Управління соціального страхування і пенсійного забезпечення ФПУ Володимир Максимчук, працівники апарату ФПУ.

«На наше глибоке переконання, медична реформа в Україні впливає не тільки на пацієнтів, а й на працівників медичної галузі, – зазначив Трістан Масат. – Тому ми хотіли б почути про роль профспілок у цьому процесі, а саме: про історію взаємовідносин профспілок з Міністерством охорони здоров'я, а також їх зауваження та пропозиції до реформи медичної галузі та системи охорони здоров'я в цілому». Григорій Осовий поінформовав про ситуацію, що склалась у вітчизняному секторі надання медичних послуг, та про дії Федерації профспілок України із забезпечення захисту конституційних, соціально-економічних прав та інтересів працюючої людини. «Нас, звичайно, цікавлять і турбують два важливих аспекти медичної реформи, – наголосив профспілковий лідер. – Це, по-перше, як будуть захищені під час проведення реформи права пацієнтів, і, по-друге, як будуть захищені права та інтереси самих працівників галузі. Ми поки що з боку Міністерства охорони здоров'я чітких та зрозумілих відповідей на ці запитання не отримали». Голова ФПУ зазначив, що фахівці ФПУ спільно з фахівцями Профспілки працівників охорони здоров'я України підготували та запропонували свої зауваження та пропозиції до медичної реформи, які було надіслано на адресу Міністерства охорони здоров'я та до парламентських фракцій.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Вікторія КОВАЛЬ,
голова Профспілки працівників охорони здоров'я України:

«Наша позиція така: медична реформа має бути ефективною, прозорою, соціально наповненою. Але діалог з міністерством проходить дуже важко. До профспілкових ініціатив та пропозицій там не хочуть дослухатися. Документи, спрямовані на реформування галузі, незважаючи на вимоги закону про соціальний діалог, не узгоджуються з профспілками. Наша профспілка, Федерація профспілок України намагаються відновити соціальний діалог, але зараз це дуже складно. Чому профспілки не сприймають цю реформу? По-перше, тому що до її розроблення не були залучені ні профспілки, ні роботодавці. Профспілка, яка представляє інтереси понад 700 тис. працівників галузі, має право та обов'язок брати участь у процесі реформування цієї сфери. По-друге, ми не маємо чітких економічних висновків про те, як буде відбуватися ця реформа. Тому у профспілок до неї є чимало зауважень та пропозицій».

ІНІЦІАТИВА

КРОК
ДО ЕФЕКТИВНОЇ
РЕФОРМИ
ОПЛАТИ ПРАЦІ

У Верховній Раді України зареєстровано профспілковий законопроект щодо оплати праці.

Як повідомляє департамент захисту соціально-економічних прав ФПУ, з метою захисту соціально-економічних прав працівників та членів їхніх сімей, підвищення рівня реальних трудових доходів до рівня стандартів ЄС Президією ФПУ та СПО об'єднань профспілок схвалено проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо оплати праці та здійснення контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення виконавчими органами міських рад міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад)» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту працівника у випадку затримки виплати заробітної плати».

Зазначені законодавчі ініціативи профспілок надіслано народному депутату України, представнику ФПУ у Верховній Раді України Сергію Капліну та народному депутату України, представнику ФПУ від фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» Вадиму Івченку для внесення на розгляд парламенту.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо оплати праці та здійснення контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення виконавчими органами міських рад міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад)» зареєстрований у Верховній Раді України народним депутатом Сергієм Капліним 17 липня 2017 року за реєстр. № 6731.

У прогнозах щодо результатів прийняття законопроекту, зокрема, зазначається, що це сприятиме вдосконаленню законодавства України та впровадженню ефективної реформи оплати праці на засадах справедливого розподілу результатів праці та наближення її до стандартів ЄС, збереженню автономії та добровільності ведення колективних переговорів, захисту соціально-трудових прав працівників.

Прийняття зазначеного законопроекту дозволить запровадити передові принципи встановлення і коригування мінімальної заробітної плати та інших мінімальних гарантій в оплаті праці з урахуванням рекомендацій Міжнародної організації праці та Європарламенту, а також підвищити їх розміри до достатнього для забезпечення основних потреб працівника рівня. Це сприятиме реалізації державної політики у сфері боротьби з бідністю серед працюючих та програми Гідної праці, підтриманню платоспроможності українського працівника в умовах зростання цін і тарифів та забезпеченню гарантованих Конституцією України прав людини на достатній життєвий рівень для себе та своєї сім'ї, конструктивному соціальному діалогу при формуванні позицій сторін на переговорах з укладення колективних угод всіх рівнів та підвищенню корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

ОСІННІЙ НАСТУП
ПРОФСПІЛОК: ПІДГОТОВКА

У Навчально-методичному центрі Профспілки металургів та гірників України (м. Дніпро) відбулося засідання президії Центрального комітету ПМГУ, де було розглянуто питання про підготовку до звітної конференції Профспілки, яка відбудеться 29 листопада, а також проведення III Всеукраїнського зльоту профгрупоргів ПМГУ 19 вересня п. р.

ПРЕЗИДІЯ

Як повідомляє Профспілка металургів та гірників України, голова ЦК Сергій Комишев поінформував про хід переговорного процесу щодо укладення галузевої угоди на новий термін.

У зв'язку з реалізацією у ПМГУ навчальних програм за різними напрямками профспілкової роботи перший заступник голови ЦК Валерій Гавриленко запропонував відновити практику ознайомлювальних лекцій на профспілкову тему в навчальних закладах (коледжах, ПТНЗ, які готують фахівців для гірничо-металургійного комплексу). Під час обговорення даної пропозиції члени президії наголосили, що для студентів необхідно підготувати інфор-

мацію в сучасному форматі, також рекомендовано територіальним комітетам проводити такі лекції спільно з членами Молодіжної ради ПМГУ.

Насамкінець учасники засідання розглянули питання щодо створення «проф-

спілкової школи» з організації і проведення протестних колективних дій. З презентацією на цю тему виступив експерт з питань економіки Юрій Буздуган.

З усіх питань, що обговорювалися, прийнято відповідні постанови.

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ ВАРТО ДООПРАЦЮВАТИ
З УРАХУВАННЯМ ПРОПОЗИЦІЙ ФПУ

18 липня Президія ФПУ прийняла постанову, якою схвалено позицію ФПУ щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій», реєстр. № 6614.

Як повідомляє прес-центр ФПУ, у постанові зазначено, що з урахуванням рішень СПО об'єднань профспілок від 3 та 10 липня п. р. та за результатами обговорення експертно-аналітичного висновку і пропозицій профспілок до законопроекту про пенсійну реформу, Президія прийняла рішення направити представникам ФПУ у Верховній Раді України народним депутатам Вадиму Івченку та Сергію Капліну постатейні пропозиції профспілок до законопроекту № 6614 для внесення їх до Верховної Ради України та доручити їм представляти та відстоювати позицію ФПУ при підготовці законопроекту до другого читання.

Керівництво ФПУ, за рішенням Президії, звернеться до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення щодо необхідності доопрацювання законопроекту з урахуванням

пропозицій ФПУ та включення її представника до складу відповідної робочої групи.

З експертно-аналітичним висновком і пропозиціями ФПУ до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» можна ознайомитися на офіційному сайті ФПУ fpsu.org.ua.

ОЛЕКСАНДР ВЛАДИМИРОВ: «НАШ ОБОВ'ЯЗОК – ЗБЕРЕГТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ»

ІНТЕРВ'Ю

— Олександр Аркадійовичу, яких хворих приймає санаторій на реабілітацію та лікування, і які процедури вони можуть отримати?

— У нас лікуються здебільшого хворі, що потребують реабілітації після перенесених інсультів, черепно-мозкових травм, інфаркту міокарда, операцій на судинах серця. Також проводяться травматологічна реабілітація хворих з політравмами, операціями на суглобах, ендопротезування суглобів, реабілітація хворих після операцій на шлунково-кишковому тракті.

Наша особлива гордість – це відділення для вагітних з різними патологічними станами, й воно завжди переповнене. Санаторій виконує і функцію дитячого оздоровчого закладу, сьогодні тут відпочивають більше 100 дітей. Дуже важливо, що в нас дітки не просто оздоровлюються, а й лікуються, для цього існує спеціальна програма.

Потенціал санаторію щодо лікування надзвичайно великий. Ми постійно вдосконалюємо комплекс реабілітаційних заходів. У проведенні реабілітації наш санаторій є лідером не лише серед курортів, а й загалом в Україні. Для цього застосовуємо не тільки апаратну фізіотерапію, а в нас є і лазер, і магнітотерапія, й електросон, і баротерапія, а й також мануальну терапію, кінезотерапію, рух. І сьогодні фахівці мають бути готовими працювати з кожним хворим не менше 1-2 годин на добу. Це комплекс вправ, спеціальні заняття на тренажерах, масажі. Тому в Україні офіційно введено нову лікарську спеціальність «лікар фізичної і реабілітаційної медицини» і дуже важливу нелікарську спеціальність «фізичний терапевт».

І ще хотілося б акцентувати увагу на одній спеціальності, яку введено до класифікатора, а саме – ерготерапевта. Це та людина,

Лікарі санаторію – у числі засновників громадської організації «Всеукраїнське товариство фізично-реабілітаційної медицини». Варто наголосити, що це профспілкова ініціатива, і ця громадська організація за останні 3 роки фактично привела сучасну реабілітаційну медицину до нашої країни!

Літо – традиційно гаряча пора для профспілкових оздоровчих та лікувальних закладів. Один з них – санаторій «Жовтень» – нині заповнений відпочивальниками на 100%. Про те, як організована оздоровчо-лікувальна робота в цьому закладі, про його успіхи та проблеми розповідає головний лікар клінічного санаторію «Жовтень» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України Олександр Владимиров.

яка допомагає хворим повернутись до активного життя. Адже тому, хто переніс інсульт, потрібно себе якось підтримувати, бути якомога активнішим. І саме цей фахівець допомагає налагодити зв'язок людини із зовнішнім середовищем, соціумом, і це дуже важливо.

— І коли будете впроваджувати цей новий підхід у себе в санаторії?

— Маю сказати, що сьогодні ми практично готові до того, щоб цей другий період реабілітації у нас в санаторії надавався в повному обсязі, як це робиться в Європі й усьому світі. Ми вже провели чотири навчальних тренінги з викладачами вузів, практикуючими лікарями, керівниками клінік. На базі санаторію «Жовтень» наші фахівці прослухали курс фізично-реабілітаційної медицини, яка сьогодні динамічно розвивається в усьому світі, прочитаний викладачами Європейської колегії.

Лікарі нашого санаторію – у числі засновників громадської організації «Всеукраїнське товариство фізично-реабілітаційної медицини». Хочу наголосити, що це профспілкова ініціатива, і ця громадська організація за останні 3 роки фактично привела сучасну реабілітаційну медицину до нашої країни! А завдання і можливості реабілітації величезні, вони потребують залучення нового кадрового потенціалу, навчання (перенавчання) фахівців, які вже давно працюють у сфері реабілітації. Ми наразі готуємо двох лікарів з фізично-реабілітаційної медицини, десятих фізичних терапевтів, двох ерготерапевтів – на жаль, таких фахівців у нашій країні обмаль, тому маємо підготувати їх, використовуючи власний кадровий потенціал. І це стосується не тільки нашого санаторію, а й оздоровниць Миргород-курорту, Моршин-курорту, Хмільника, харківських оздоровниць – усіх тих, хто бажає займатися реабілітацією на належному рівні. Це, в свою чергу, потребує поліпшення матеріальної бази, насамперед потрібні апарати функціональної діагностики, що дозволять точно визначити стан хворого та якість проведеного реабілітаційного комплексу заходів. Це тренажери сучасного класу, апарати для кінезотерапії та багато іншого обладнання, що потребує додаткового фінансування. Все це ми запланували зробити в наступному році.

— Тобто ви готові до таких витрат?

— Так, ми вже відкрили нове реабілітаційне відділення та приймаємо учасників АТО, надаючи їм медико-психологічну реабілітацію.

Але ж потрібно говорити й про проблеми: нашим основним будівлям вже по 40 років, тож вони також потребують значних витрат на ремонт та капітальних вкладень на переоснащення. Лише на реконструкцію газового господарства в санаторії потрібно понад 3 млн грн! Вважаю, що одним із шляхів

вирішення цієї проблеми може стати залучення інвестицій до нашого закладу, що дозволить покращити ситуацію з наданням послуг для тих, хто цього вкрай потребує. Ми зможемо надати більш сучасні послуги більшій кількості людей і заробити більше грошей. Не потрібно цього боятися. Сьогодні з нами важко зрівнятися у підготовці кадрів, нашому досвіді, кваліфікації персоналу, але недоліки матеріальної бази здатні звести нанівець усі наші зусилля.

— Фактично окремий напрям вашої роботи – міжнародна наукова діяльність...

— Ось уже 15 років ми проводимо щорічні міжнародні наукові заходи з реабілітаційної медицини. Спочатку це були школи і семінари, потім – конференції, а сьогодні це вже міжнародний конгрес із реабілітаційної медицини за участю провідних вчених багатьох країн. Через нашу організацію – Всеукраїнське товариство фізично-реабілітаційної медицини Україна набула членство в Європейській асоціації фізичної реабілітаційної медицини, до якої входять більше 40 європейських країн, і нам, профспілковому санаторію «Жовтень», доручено в березні 2018 року провести Генеральну Асамблею цієї організації. До нас приїдуть близько 120 провідних вчених з реабілітації – почесно, що саме в профспілковому санаторії відбудеться така надзвичайна подія. Водночас це покладає на нас величезну відповідальність за проведення міжнародного форуму на належному рівні.

— Як Ваша багаторічна лікарська праця була оцінена державою?

— До Дня медичного працівника в червні я отримав з рук Президента України високу державну нагороду – орден «За заслуги II ступеня». Таким чином було відзначено не тільки мою роботу, а й усієї нашої курортної профспілкової системи, працівників клінічного санаторію «Жовтень», щодо збереження здоров'я людей. І це накладає багато зобов'язань, адже потрібно вирішити ще багато проблем та рухатися далі.

Розмовляв Юрій РАБОТА
(Фоторепортаж – на стор. 16)

ЗУСТРІЧ

НАФТОДОБУВНИКИ ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ ВИМАГАЮТЬ ЗУПИНИТИ ЗНИЩЕННЯ ГАЛУЗІ

Представник Федерації профспілок України у Верховній Раді Сергій Каплін замість депутатських канікул вирушив у робочий тур країною. Вже об'їхав 15 областей. В Івано-Франківську на допомогу покликали представники трудових колективів нафтогазовидобувної та переробної галузей. Саме з Надвірної у 1850 році тут розпочався видобуток, а 120 років тому був відкритий нафтопереробний завод, який зараз фактично зупинився.

В області видобувається півмільйона тонн нафти на рік, у галузі працюють майже 12 тис. людей. «Фахівці занепокоєні спробою ліквідації державного нафтовидобутку, робітників навіть не скорочують – витискають з місць. А спеціалістів такого рівня готують роками, якщо вони підуть – працювати їм доведеться на промислах країни-агресора. Тому нам треба зберегти колективи, і на рівні держави подбати про захист інтересів працівників «Укрнафти», – окреслив проблему Сергій Каплін.

На спільному засіданні вирішили діяти рішуче, щоб звернути увагу влади на занепад галузі. Адже скорочення добування – це не тільки питання економіки чи робочих місць, зупиняти видобуток екологічно небезпечно! «Ми на межі не просто соціального вибуху, адже якщо не відкачувати «чорне золото», яким багатий цей край, може статися серйозне екологічне і техногенне лихо. Тож зволікати не можна – люди готові до протестів, однак тут потрібне комплексне рішення. Тому ми зараз разом з профспілками розпочинаємо розроблення законопроекту про невідкладні заходи для реанімації нафтогазовидобувної галузі на Івано-Франківщині, та й у всій Україні», – заявив Сергій Каплін.

Нині профспілковий омбудсмен у Верховній Раді чекає від захисників трудових прав працівників галузі і фахівців цієї справи пропозицій до законодавчої ініціативи. Нафтогазпромисел має отримати нові локомотиви для розвитку на рівні конкретного регіону і в усеукраїнському масштабі.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Сергій КАПЛІН, народний депутат України, представник ФПУ у Верховній Раді: «Ми на межі не просто соціального вибуху, адже якщо не відкачувати «чорне золото», яким багатий цей край, може статися серйозне екологічне і техногенне лихо. Тож зволікати не можна – люди готові до протестів, однак тут потрібне комплексне рішення. Тому ми зараз разом з профспілками розпочинаємо розроблення законопроекту про невідкладні заходи для реанімації нафтогазовидобувної галузі на Івано-Франківщині, та й у всій Україні».

Віталій МУЗИЧЕНКО, директор департаменту державної соціальної допомоги Міністерства соціальної політики України:

«На сьогодні вже налагоджено міжвідомчий обмін інформацією, яка необхідна для призначення житлових субсидій. Уже 3 роки громадяни інформацію про свої доходи у вигляді довідок в управління соціального захисту не надають. Органи, задіяні в цьому процесі, – податкова служба, Пенсійний фонд, служба зайнятості самостійно надають цю інформацію. Тому реєстр субсидіантів створюється для обліку субсидіантів, а не для обміну даними щодо них».

Тетяна БОЙКО, керівник житлово-комунальних програм громадянської мережі «Опора»:

«Створення цього реєстру є надзвичайно важливим кроком для ефективної системи соціального захисту. Тому що основне завдання – захистити найбільш незахищених, тих українців, які цього потребують, які не можуть достатньо заробити з тих чи інших причин, щоби самостійно оплачувати комунальні послуги. Реєстр людей, які потребують соціального захисту, повинен поступово скорочуватися аж доти, доки соціальною допомогою будуть охоплені тільки ті, хто з об'єктивних причин не може себе самостійно забезпечити грошима».

ПРОГРАМА ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ: МІФИ І РЕА

В Україні до кінця поточного року розроблять єдину базу всіх одержувачів соціальних виплат. До реєстру потраплять прізвища мільйонів українців. Як заявляють у Кабінеті Міністрів, це дозволить спростити процедуру перевірки «пільговиків». Розпоряджатися інформацією буде Міністерство соціальної політики, а оновлювати дані – місцева виконавча влада та структурні підрозділи органів соціального захисту. Як зміни позначатимуться на субсидіантах, з'ясовують «Профспілкові вісті».

УСІХ – ДО БАЗИ ДАНИХ

Чому саме зараз виникла необхідність створити єдиний реєстр, або як ще його називають – єдину базу даних? Вона потрібна не лише для контролю виплат, що відбуваються зараз, а й для здійснення монетизації субсидій в майбутньому. Монетизація передбачає, що споживачі зможуть отримувати заощаджену субсидію «на руки» і розпоряджатися цими коштами для утеплення свого житла, встановлення лічильників тощо. Без єдиної бази даних неможливо якісно відстежувати використання субсидії кожним господарством та індивідуально виплачувати надлишок.

Та спершу – трохи історії. 2 роки тому Уряд запровадив новий механізм субсидій, який дозволив пом'якшити наслідки серйозного підвищення цін на газ для населення. Суть нового підходу на той момент полягала в тому, що субсидії – це максимально просто, мінімум документів та вимог до одержувача соціальної допомоги. Однак мінімальний реєстр вимог призвів до того, що субсидії надавалися не лише тим, хто цього справді потребував. На переконання експертів, у 2015 році багаті домогосподарства отримували в середньому більше субсидій, ніж бідніші.

Вже наступного року Міністерство фінансів взялося виправляти ситуацію і взяло курс на верифікацію соціальних виплат, тобто тотальну перевірку соціальних ви-

датків на предмет виявлення правопорушників. Як свідчать результати перевірки, 44% порушень стосувались субсидій. Щомісячно майже 730 млн грн субсидій виплачувалися неправомірно. Хоча це крапля в морі порівняно з мільярдами видатками, від верифікації не відмовляються і нині.

Загалом субсидії посідають досить вагоме місце у державних видатках. Більше «споживає» тільки армія. Нинішнього року у державному бюджеті на програму субсидій передбачено 61,1 млрд грн. Однак і цих грошей не вистачить, переконують аналітики, котрі здійснили свої розрахунки. Вони стверджують, що оптимальною може бути цифра у 100 млрд грн.

І коли частина таких виплат спрямовується не тим, хто їх дійсно потребує, це означає, що державні фінанси розподіляються неефективно, і певні напрямки залишаються недофінансованими.

Про необхідність створення єдиного реєстру субсидіантів ще минулого року наголошував комітет ВР з питань соціальної політики. На переконання групи депутатів, відсутність реєстру не дозволяла надавати пільги за місцем фактичного проживання, а не за пропискою. Однак перегляд порядку призначення за фактичним місцем проживання був неможливий саме через відсутність єдиної бази одержувачів субсидій. Більше того, контролю за цільовим використанням бюджетних коштів взагалі не було. Тепер цю по-

милку начебто виправлено. Реєстр створюється. Повноцінно він буде функціонувати з 1 січня наступного року. В усякому разі, так заявляють в Уряді. Однак у експертів є свої застереження. Реєстр субсидій повинен стати інструментом перевірки виплат і протидії шахрайству чи іншим нечесним методам отримання соціальної допомоги. Але Міністерство соціальної політики не має можливості, скажімо, перевірити наявність покупки дорожче 50 тис. грн, бо доступ до банківської таємниці є лише у Міністерства фінансів. Чи не повториться досвід минулого року, коли під час верифікації більшість відомств навідріз відмовилися надавати відповідну інформацію, посилаючись на відсутність потрібних підзаконних актів?

Фінансові аналітики й економісти вважають, що поспішність у створенні єдиного реєстру продиктована умовами останнього меморандуму з МВФ. Там записано, що Україна має до кінця року створити не тільки єдиний реєстр субсидій, а й єдину базу даних усіх соціальних виплат до кінця грудня поточного року. Такий собі структурний маячок.

ВІДСІЯТИ БОДАЙ ТРЕТИНУ

Наступний опалювальний сезон може виявитися для одержувачів субсидій рекордно дорогим. Про це стало відомо ще в травні,

коли Уряд оголосив про оновлення програми субсидій. Опалювальний сезон для домогосподарств, які опалюють свої помешкання газом, вугіллям та електроенергією, скоротили на 30 днів. Тож компенсувати витрати на опалення їм будуть з 15 жовтня по 15 квітня, а не традиційно з 1 жовтня по 30 квітня. Крім того, зміниться і розмір субсидій. Знижку надаватимуть на оплату комунальних послуг у межах встановлених нормативів. Ці нормативи також скоротили. Наприклад, для газу новий норматив – 5 кубометрів на опалення кв. м (було 5,5 куб. м). Минулої зими субсидія покривала 330 кубів на опалення квартири площею 60 кв. м, а вже в наступному опалювальному сезоні «комунальну знижку» нараховуватимуть тільки на 300 куб. м. Якщо при цьому продовжити спа-

лювати 330 кубів, доведеться 30 кубів оплачувати без субсидії. За діючим тарифом, це ще 204 грн. Тож запевнення, що «особливих змін у принципах її надання не відбулося», виглядає досить сумнівним.

Розмір субсидії на наступний сезон українцям порахують за доходами з квітня 2016 по березень 2017 років. З огляду на те, що мінімальна зарплата з початку цього року зросла вдвічі, для багатьох розмір знижки виявиться значно нижчим. Крім того, сім'ям з двома середніми зарплатами субсидія зовсім не призначена. Приміром, домогосподарство з трьох осіб з двома мінімальними зарплатами цієї зими платило за комунальні послуги із субсидією не більше 267 грн, а з травня буде віддавати за комуналку вже 375 грн. У наступному році, коли для роз-

Святослав ПАВЛЮК, експерт енергетичної групи «Реанімаційний пакет реформ»:

«Слід розуміти, що в нас добра половина субсидіантів – самотні, літні люди, які живуть здебільшого в сільських будиночках і неспроможні самостійно нічого з ними зробити. Нам потрібно говорити не стільки про субсидії чи про ці норми, скільки про створення в країні ефективної системи підтримки проектів енергоефективності в будинках, інакше з цього зачарованого кола ми ніколи не вийдемо, у нас немає нормальної системи підтримки».

Олексій КУЧЕРЕНКО, колишній міністр з питань житлово-комунального господарства:

«Попри всі заходи влади, суми, які виділяються з держбюджету на субсидії, як є, так і лишатимуться гігантськими. Кількість родин-субсидіантів також гігантська. В такому обсязі їх не можна ні верифікувати, ні монетизувати. Це все нісенітниця. І влада це розуміє. Треба тільки уявити собі ту армію людей, яка здатна це все обслуговувати. До того ж, це внутрішній додатковий обіг величезних коштів. Уявіть собі, на 50 млрд державних грошей – 7,5 млн отримувачів. Це буде колосальна корупція».

лії

6,8 млн

ДОМОГОСПОДАРСТВ
ОДЕРЖУЮТЬ
СУБСИДІЇ НА
КОМУНАЛЬНІ
ПОСЛУГИ

19,9 тис.

ДОГОВОРІВ ПРО
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЮ
ЗАБОРГОВАНOSTІ
НА ЗАГАЛЬНУ
СУМУ 107,5 МЛН
ГРН УКЛАДЕНО З
НАСЕЛЕННЯМ У СІЧНІ
– ТРАВНІ Ц.Р.

2–5%

ГРОМАДЯН
ОТРИМАЮТЬ
ВІДМОВУ В
ПРИЗНАЧЕННІ
СУБСИДІЇ НА
МАЙБУТНІЙ
ОПАЛЮВАЛЬНИЙ
ПЕРІОД

рахунку знижки будуть вести облік доходів за весь 2017 рік, цій родині з двома мінімальними зарплатами доведеться платити за субсидією 630 грн. Відчутно, чи не так?

У Міністерстві соціальної політики розраховують, що завдяки зростанню доходів українців вдасться значно заощадити на субсидії. Міністерство фінансів надало свої розрахунки: тільки завдяки дворазовому зростанню мінімальної зарплати на субсидіях за підсумками цього року вдасться заощадити 5 млрд грн.

Міністр соціальної політики Андрій Рева роз'яснює: «Коли ми аналізували, скільки взагалі може бути одержувачів субсидій, то виходили на 8–9 млн. За фактом на січень 2017-го їх було 7,5 млн. Решта 1,5 млн, швидше за все, мали формальне право на

отримання дуже невеликої субсидії, але просто не захотіли займатися її оформленням. Оскільки стрімкого зростання тарифів вже не буде, а доходи людей зростають, я прогноую, що на 1 січня 2018 року субсидії отримуватимуть близько 5 млн домогосподарств. Деякі третина відсіється».

Заощаджувати Уряд збирається і на боржниках. Субсидії не будуть призначатися автоматично тим громадянам, які мають заборгованості за житлово-комунальні послуги за 2 та більше місяців. За твердженням чиновників, для перепризначення субсидій громадяни, які мають борги, повинні або сплатити їх, або укласти з надавачами житлово-комунальних послуг договір з реструктуризації заборгованості.

І ще про одну проблему. Минулого року Уряд заявляв, що верифікація дасть економію щонайменше 5 млрд грн. Фахівці Міністерства фінансів перевірили десятки мільйонів субсидіантів, однак очікуваного результату не домоглися. Наприклад, серед 12 млн пенсіонерів зафіксовано порушення лише у 59 осіб.

ВІД ПЕРЕСТАНОВКИ ДОДАНКІВ...

Отже, близько 4 млн українців ризикують залишитися без субсидій через підвищення мінімальної заробітної плати. Голова Комітету економістів України Андрій Новак зауважує, що в такий спосіб держава те, що дала, одразу ж відібрала. Як мовиться, від перестановки доданків сума не змінюється. Особливо в платіжках за надання комунальних послуг.

Економіст Олександр Савченко висловлюється ще категоричніше: допоки субсидії не монетизовані, вони йтимуть на користь олігархічних груп і державних монополій.

У Міністерстві соціальної політики проти монетизації не заперечують, лише зауважують, що для цього знадобиться не менше 3 років. Аналітики такий підхід до розв'язання проблеми не схвалюють і вважають, що чинний Уряд самоусувається від реальної монетизації і покладає проблему на той склад Уряду, який буде працювати через 3–4 роки. Про форсований темп монетизації уже ніхто не говорить.

Як відомо, Кабмін на засіданні 26 квітня ухвалив рішення про початок монетизації субсидій. За словами Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, це рішення стосуватиметься

1,5 млн родин, які зможуть отримати приблизно 700 грн одноразової виплати. Це рішення передбачає грошову виплату, яка дорівнює вартості 150 кіловат електроенергії, якщо цей ресурс використовується для опалення, або 100 куб. м газу. Для отримання готівкових коштів громадяни, які мають зеконотомлені під час опалювального сезону субсидії, повинні звернутися до місцевого управління соціального захисту населення із заявою, де вказати або номер банківського рахунку, або відділення «Укрпошти», де вони зможуть отримати відповідні кошти.

За словами Павла Розенка, на сьогодні вже 7 тис. громадян звернулися з відповідними заявами до управлінь соцзахисту. «Тобто процес уже пішов. Але дуже важливо організовано його продовжувати, бо, нагадую, до 1 вересня всі люди, які мають право отримувати ці компенсації, мають їх отримати», – наголосив віце-прем'єр-міністр.

Профспілковий актив вкотре нагадує Уряду, що питання субсидій – це насамперед соціальний аспект. Створена система працює в замкненому колі: збільшення вартості тарифів призводить до зубожіння українців, які змушені оформлювати субсидії. Грошей на компенсації в бюджеті катастрофічно не вистачає, а через такий перерозподіл податків держава продовжує стимулювати неефективне використання енергетичних ресурсів. Додаткових коштів, виділених з бюджету, вистачить, аби закрити проблему лишень до жовтня – листопада поточного року. Далі розпочнеться нова хвиля заборгованостей, яка може призвести до вкрай непередбачуваних наслідків.

КОМЕНТАР

**Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації
професійних
спілок України:**

«Система субсидій критичувалась від самого початку, бо ніхто не міг зрозуміти, навіщо було так підвищувати тарифи, щоб потім допомагати людям їх сплатити. І нині незрозумілим є намагання Уряду загнати якомога більше населення на субсидії і витратити на це мільярди бюджетні кошти в той час, коли вирішення цього питання лежить у зовсім іншій площині. Виваженим рішенням було б спрямувати ці кошти на підвищення зарплат і пенсій, аби люди могли самостійно розпоряджатися своїм заробленим. Та коли половина країни застрягла в системі субсидій, пільг та дотацій, виникає запитання: наскільки дієві такі інструменти допомоги від держави? Субсидії мають право на існування, але відсоток такої допомоги не повинен перевищувати 10–15%. Немає в цивілізованому світі прикладів, щоб 50 чи 60% її громадян зверталися за субсидіями. У сусідній Польщі менше 2% отримувачів державної допомоги, в Естонії та Латвії – до 5%. В Україні цей відсоток, на жаль, стрімко збільшується. Незважаючи на брак грошей на субсидії, Уряд розширює перелік осіб, які можуть претендувати на отримання соціальної допомоги. Схоже, бажання «сподобатися всім» превалює над здоровим глуздом. Профспілковий загальний дійшов висновку, що надання субсидій є не надто ефективним способом соціальної допомоги. На мою думку, більш продуманою й дієвою була б політика енергоефективності. Це стосується як домогосподарств, так і програм із модернізації підприємств, що надають комунальні послуги. Навіть якщо ці підприємства є приватними, держава може стимулювати їх не виплатами компенсацій з бюджету, а дешевими кредитами на поліпшення показників енергоефективності. Перший крок начебто й зроблено: Уряд створив Фонд енергоефективності. Однак цей Фонд не може ефективно запрацювати без запуску реальної системи монетизації субсидій. До того ж, слід зважати на те, що громадяни, які не отримують субсидій з різних причин, елементарно не можуть дозволити собі співпрацю з Фондом. Причина банальна: після оплати комунальних платежів у них не лишається коштів ще й на модернізацію власного помешкання. І знов ми кружляємо по колу. Скільки часу це буде тривати, здогадатися неважко: поки в народі увірветься терпець».

ВОЛИНЬ

ЮВІЛЕЙНІ ЗМАГАННЯ
ЛІСІВНИКІВ

Видовищно, азартно та на високому організаційному рівні пройшли ХХ ювілейні змагання вальників лісу. Традиційно співорганізаторами заходу виступили Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства (ВОУЛМГ), обком профспілки працівників лісової галузі та обласна організація Товариства лісівників України.

Змагання тривали на території Гушанського лісництва ДП «Прибузьке лісове господарство». Вони виявилися справжнім святковим дійством. І не лише через участь у них аматорів сільських будинків культури та керівників сільських громад Любомльського району, а насамперед тому, що всі етапи відповідали вимогам всеукраїнських змагань. Водночас неабияку роль традиційно відіграє високий фаховий рівень самих учасників, знання й дотримання основних правил у роботі. Турнір складався з п'яти етапів: підготовки бензопили до роботи, розкрюжування комбінованим різом, точного розпилювання, очищення стовбура від гілок і сучків. Найвищою кількістю балів визначалася валка дерев. Судді оцінювали точність виконання усіх етапів конкурсних завдань, враховуючи швидкість їх проходження. Одночасно бралось до уваги неухильне дотримання правил техніки безпеки.

Переможцям вручили грошові премії та цінні призи від постійних спонсорів – фірм STIHL та Husqvarna.

Зважаючи на підвищену небезпеку лісозаготівельних робіт, адміністрація обласного управління та підвідомчих підприємств велику увагу приділяє питанням охорони праці. За словами заступника начальника ВОУЛМГ Олександра Рибчинського, вже нинішнього року витрати держпідприємств на ці цілі сягнули 4 млн грн! Першочерговим питанням охорони праці для волинських лісівників буде й надалі. Як, власне, й інші виробничі питання, що тісно пов'язані з їхньою щоденною діяльністю. Позиція лісоуправління, підприємств і профспілкових організацій чітко визначена: працювати на високому рівні, з думкою про майбутнє та на тривалу перспективу, спільно дбаючи про безпеку людей на лісозаготівельних роботах.

Прес-центр ФПО

ПРЯМА МОВА

Павло МАТІЮК, голова Волинської обласної організації профспілки працівників лісового господарства:

«Зазначення в протоколі змагань про забезпечення спецодягом і засобами індивідуального захисту під час турніру вже втратило свою актуальність. Адже ця вимога останніми роками остаточно втілюється в життя... Загалом, на питання охорони праці, побуту працівників, їхнього відпочинку та оздоровлення витрачаються колосальні кошти, що передбачено нашими колективними договорами».

АКТИВНА ПЕРВИНКА –
СИЛЬНА ПРОФСПІЛКА

У Закарпатській облпрофраді відбувся круглий стіл «Шляхи вдосконалення роботи профспілкової організації: активна первинка – сильна профспілка».

КРУГЛИЙ СТІЛ

Зазначалося, зокрема, що підвищення ролі первинних профспілкових організацій у захисті трудових і соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок є надзвичайно актуальним питанням. У нарадах-семінарах в усіх містах і районах області, які, в рамках оголошеного Федерацією профспілок України Року первинної профспілкової організації, протягом лютого – квітня ц.р. провели облпрофрада спільно з галузевими обласними організаціями профспілок, взяли участь 1340 голів первинок та профактивістів різних галузей, що становить 63% усіх голів первинок нашого краю. За результатами зустрічей з профактивом приймалися заяви і звернення з актуальних соціально-економічних питань, які було направлено до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Об'єднання роботодавців України. Частину з них взято до уваги та реалізовано.

З метою підвищення ефективності профспілкової роботи в окремих галузях проводяться конкурси на кращу первинну профорганізацію, узагальнюються досвід діяльності кращих низових профспілкових осередків. Голови первинок різних галузей брали активну участь у всеукраїнських акціях протесту профспілок у м. Києві.

Однак, як підкреслювалося на засіданні, останнім часом потенціал профспілок реалізується не повною мірою. Як наслідок, у сучасному профспілковому русі накопичилося чимало проблем: зниження престижу роботи в профспілках у зв'язку з незахищеністю профспілкових працівників, постійне скорочення та недостатня мотивація профчленства, яка впливає на стан організаційно-фінансової роботи усіх ланок, їх можли-

вості щодо виконання головної функції – захисту прав та інтересів спілчан тощо. На діяльності первинних профспілкових організацій негативно позначилися законодавчі новації щодо державної реєстрації при зміні керівника, підтвердження статусу неприбуткової організації, припинення фінансування Фондом соціального страхування санаторно-курортного лікування та оздоровлення дітей.

Без організаційного й фінансового зміцнення всіх ланок профспілкової структури, чіткого виконання ними статутних норм, додержання внутрішньоспілкової дисципліни, принципів єдності та солідарності дій не може бути міцних профспілок, здатних реально захищати права й інтереси людей, вести на рівних соціальний діалог. Усі ці питання обговорювали учасники засідання в ході гострої дискусії.

Йшлося, зокрема, про соціально-економічний захист працюючих через колективні договори, дотримання трудового законодав-

ства в умовах реформування галузей і створення об'єднаних територіальних громад, охорону праці та забезпечення здорових і безпечних її умов, мотивацію профспілкового членства й авторитет профспілкових лідерів, солідарні дії та вимоги профспілок, соціальний діалог з органами влади і роботодавцями, участь у профспілкових акціях протесту, хід проведення Року первинної профорганізації, навчання профактиву, інформаційну діяльність профспілок, їх організаційно-фінансове зміцнення, проведення дозвілля спілчан та членів їхніх сімей, шляхи вдосконалення діяльності профорганізацій навчальних закладів тощо.

Учасники круглого столу прийняли Заяву, що містить звернення до первинних профспілкових організацій регіону та Федерації профспілок України, вимоги до Кабінету Міністрів, Верховної Ради та Президента України із соціально-економічних питань.

Підсумки круглого столу, який став іміджевим заходом профспілок Закарпаття, підбив голова облпрофради Володимир Фленько.

1340
голів первинок і профактивістів різних галузей

взяли участь у нарадах-семінарах у рамках Року первинної профорганізації протягом лютого – квітня ц.р.

ЛІТО –2017

НА ЕКВАТОРІ ОЗДОРОВЧОГО СЕЗОНУ

Хід цьогорічного оздоровлення дітей було розглянуто на виїзному засіданні обласної оздоровчої комісії профспілок, що відбулося на базі дитячого закладу «Барвінок» обласної організації профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення (голова Іван Зелінський).

Як зазначалося, від початку літнього сезону за організаційно-фінансовою участю профспілок оздоровлено близько 3 тис. дітей, на що використано кошти з різних джерел фінансування – профбюджету, місцевих бюджетів, батьків, господарників, спонсорів. Найбільше дітей оздоровлено обласними організаціями профспілок працівників освіти і науки, культури, державних установ, охорони здоров'я, ЖКГ, а також Ужгородської територіальної профорганізації Львівської залізниці. Цього літа активно приймають малечу стаціонарні заклади «Трембіта», «Вогник», «Барвінок», «Шаяни», «Водограй», літній оздоровчий табір «Гармонія» для творчо обдарованих дітей. За ініціативою галузевих профспілок працівників освіти і науки та охорони здоров'я організовуються виїзди дітей на відпочинок біля моря – в Одеську область.

Виступаючи на засіданні оздоровчої комісії, голова Закарпатської облпрофради Володимир Фленько запропонував ефективніше використовувати кошти з різних джерел фінансування, організовувати в таборах більше профільних змін, у тому числі спортивних, здійснювати контроль за виконанням обласних оздоровчих програм тощо.

Учасники зібрання ознайомилися з роботою ДОЗ «Барвінок», про яку розповів голова облпрофорганізації працівників ЖКГ Іван Зелінський, зустрілися з дітьми, що відпочивають в оздоровниці.

Добірку підготував
Сергій БАРАНЧИКОВ
Фото автора

ПРАКТИКА – ТЕСТ НА ЗРІЛІСТЬ ТА ПРАВИЛЬНИЙ ЖИТТЄВИЙ ВИБІР

Змінилися державні стандарти в організації виробничої практики студентів. Цього літа ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» вперше проводить її згідно вимог Міністерства освіти України. Торкнулися ці зміни насамперед часу і тривалості практики, що, своєю чергою, створює нові умови співпраці університету з базовими дитячими оздоровчими таборами в літній період. І перше, що показали міністерські зміни, так це гостра проблема з кадрами для роботи з дітьми.

Про труднощі впровадження нової вимоги законодавця – наша розмова з керівником практики ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» Оксаною Джус.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

— Для університету, наших студентів ці зміни є позитивними. Насамперед, навчально-виробнича педагогічна практика, яку проходять студенти III курсів педагогічного факультету, факультету фізичного виховання і спорту, Коломийського навчально-наукового інституту в оздоровчих закладах, уже не триватиме ціле літо, як було раніше. Завершуватиметься вона разом з навчальним процесом до 1 липня. Відпрацювавши свою обов'язкову тритижневу практику та отримавши за неї оцінку, на решту літа студент вільний. Може на власний розсуд планувати, працювати йому влітку чи відпочивати. Є ще один нюанс, який також варто брати до уваги: ми є класичним, а не педагогічним вишем, тому не всім студентам потрібна така практика. Але, уточнюю, ми не заборонили студентам (навпаки, всіляко заохочуємо) працювати в оздоровчому закладі, який вони обрали для практики, протягом усього літа, однак залишатися не в статусі практиканта, а в статусі найманого працівника. В цьому також є нова реальність.

– Наскільки відомо, не зовсім готовими до змін виявилися деякі дитячі табори нашої області. Адже студентів-практикантів стало менше, як і тих, хто погоджується працювати з дітьми все літо. Тож є навіть певні образи на університет, надходять листи-звернення до вас про те, що доводиться поспіхом шукати інших працівників-вихователів.

– На жаль, це дійсно так. В окремих наших багаторічних партнерів є певне незадоволення новим форматом співпраці, як то в ЛОК «Дружба». Але зміни не були несподіваними. Ректорат, керівництво кафедри педагогіки, яка безпосередньо організовує та координує методично й організаційно проходження практики студентами, вже 2 роки працюють над цим питанням, зокрема проводилися круглі столи при університеті і в ОДА, координаційні наради за участю керівників оздоровниць. Тож був час усім підготуватися до змін. Зрозуміло, переконливими були й аргументи університету, і нас у цьому підтримала облдержадміністрація, яка безпосередньо

курує питання оздоровлення. Насамперед, це вимога Міністерства освіти.

Зрозуміло, питання має свої тонкощі. Дотепер оздоровниці на все літо були забезпечені в особі практикантів університету не лише фаховими навченими вихователями, а й відповідальними опікунами дітей. Зрозуміло також, що під контролем методистів, які хоча й перебували у відпустках, адже навчальний рік закінчився, мусили часто виїжджати на місце практики студентів. Для самих же студентів (які в свої 18–19 років самі ще є дітьми) практика насправді є важкою роботою, після якої у вересні хотілося б відпочити, а не навчатися далі. Для університету це відповідальність, можна сказати, подвійна: і за студентів, і за дітей в оздоровництвах, у тому числі кримінальна. Тож настав час змінити підхід до практики.

– Як студенти обирають собі місце для проходження практики? Що найбільше впливає на їх вибір?

– Насправді, все відбувається за давно відпрацьованою схемою. Маємо укладені угоди з базами практики – дитячими закладами оздоровлення та відпочинку області й всеукраїнськими, також проводимо традиційні зустрічі-презентації з керівниками та персоналом дитячих оздоровниць.

Досвід показує, що саме після таких зустрічей більшість студентів якраз і роблять власний вибір, де набувати свої практичні університети, де пропрацювати необхідні 3 тижні як практикант, чи й усе літо, як найманий працівник-вихователь.

Часто не лише такі зустрічі є визначальними – старшокурсники в спілкуванні з молодшими студентами діляться своїми враженнями і досвідом, тому респект закладу важить таки чимало, як і різна оплата праці, що також впливає на вибір.

– Мабуть, досвід для студентів має велику вагу...

– Звичайно. Адже практика, набута в пришкольньому таборі і, приміром, у всеукраїнських оздоровництвах, дуже різняться. Наші студенти, розуміючи це, все частіше вибирають вагомий досвід.

Всеукраїнські оздоровниці «Молода гвардія» (м. Одеса) та «Артек. ua» (біля м. Києва) – це свого роду великі міста з багатьох таборів. Тут проходять оздоров-

лення діти з різних соціальних верств, сироти і складні підлітки. Тому підготовка і вимоги до проходження практики дуже високі. До честі, наші студенти не лише в області, а й на всеукраїнському рівні затребувані.

З року в рік спостерігаємо цей більш свідомий підхід студентів до свого фахового рівня, тому підтримуємо їх бажання набутися досвід там, де важче.

Маємо вже першу статистику: станом на 1 липня, впродовж трьох оздоровчих змін 2017 року саме в Міжнародному дитячому центрі «Артек. ua» та Українському дитячому центрі «Молода гвардія» аж 52 із 160 студентів університету пройшли свою першу педагогічну практику.

І не просто пройшли. Ми пишаємося, що Ірина Турчин (педагогічний факультет) і Ярослав Бугаєнко (факультет фізичного виховання і спорту) серед студентів-практикантів з усієї України перемогли в номінації «Найкращий вожатий зміни» Міжнародного дитячого центру «Артек. ua». А вихованці Ірини Турчин вибороли кубок «Артек. ua». Надзвичайно приємно, що саме такі високі сходинки визнання під силу вихованцям нашого вишу.

– І насамкінець, чи маєте якісь поради, як оздоровникам долати нові виклики та залучити добрих вихователів без студентів-практикантів?

– Ми пропонували відновити школи педагога-організатора, які повсякчас функціонують при державних оздоровчих закладах. Але в силу того, що більшість таких закладів області є приватними, а зрозуміло, навчання людей потребує певних додаткових зусиль і витрат, то на це погодилися не всі. Та вочевидь, настав час спільними зусиллями держави, оздоровниць і всіх зацікавлених інституцій готувати якісний персонал для роботи з дітьми. Без добору й навчання кадрів не обійтися.

Що ж до впливу практики на самих студентів... Недаремно вони ділять своє життя на «до і після неї». Ми щорічно випускаємо своєрідні щоденники з відгуками спудеїв про новий для них досвід. Ці записи насправді зворушують і дають зрозуміти: студентська практика – це тест і на профпридатність, і на правильний життєвий вибір. І на особистісну зрілість також.

Розмовляла Марта ПАВЛИШИН

ЛЬВІВЩИНА

ПРОФСПІЛКА ПОДБАЛА ПРО ВІДПОЧИНОК

Найбільшою популярністю у спілчан Львівської обласної організації профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення користується сімейний відпочинок. Первинні організації внесли в свої колдоговори з адміністрацією пункти про механізми і порядок надання спілчанам путівок, а також про їх здешевлення. Прописана й черговість отримання та періодичність.

«Член профспілки, діставши путівку на сімейне оздоровлення і відпочинок, – розповідає обласний галузевий профлідер Богдан Козло, – в таких первинних організаціях, як ЛКП «Львівелектротранс», «Теплокомуненерго», ЛКП «Водоканал», сплачує 10%, така ж оплата для дітей, 50% – для дружини чи чоловіка». Вагомою підмогою є відрахування роботодавцями в окремих організаціях понад 0,3% на культмасову роботу

та оздоровлення спілчан. Слід зазначити, що турбота про здоров'я є пріоритетом і потужною мотивацією членства у цій всеукраїнській галузевій профспілці, яка й у важкі часи зуміла зберегти шість потужних оздоровниць та дитячих таборів. Львів'яни залюбки відпочивають на причорноморських базах, а також у профспілкових таборах області, які належать іншим галузевим профспілкам.

Ольга ЛОБАРЧУК

КІРОВОГРАДЩИНА

ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ – ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО «ГІДРОСИЛИ»

Уже не перший рік оздоровлюються діти працівників заводів «Гідросила», «Гідросила АПМ» та інструментального заводу «ЛЕЗО» у таборі «Бригантина», де працює найкраща команда, починаючи від директора і закінчуючи вожатими, які забезпечують комфортне та змістовне дозвілля дітей.

Щоразу діти повертаються додому з гарним настроєм і численними враженнями, просять залишитися ще на одну зміну. За їхніми відгуками, ніщо так не оздоровлює, як свіже повітря й активне дозвілля в колі друзів. Щодня в таборі готують нові програми: екскурсії, конкурси, битви хорів, флешмоби. Проводяться заїзти в гуртках за інтересами, завдяки яким діти розкривають свої таланти. Родзинкою табору є влас-

ний упорядкований пляж – улюблене місце дітей. Завдяки значній підтримці адміністрації підприємств, які з розумінням ставляться до цих питань і виділяють кошти на дитяче оздоровлення та транспортні послуги, відпочинок в таборі став доступним для кожної дитини, адже пільгова путівка на 21 день коштує для батьків усього 294 грн.

Сергій ОЛІЙНИК,
голова єдиної первинної
профорганізації
«Гідросила»

СПІВЧУТТЯ

Центральна рада Професійної спілки працівників нафтової і газової промисловості України висловлює щирі співчуття голові Полтавської обласної ради Укрнафтогазпрофспілки Івану Михайловичу Зосіменку з приводу тяжкої втрати – смерті його дружини Зої Єгорівни. Поділяємо біль та скорботу рідних. У цей сумний і важкий час ми серцем і душою разом з усіма, хто знав, любив, поважав та буде берегти найкращі спогади про Зою Єгорівну. Світла їй пам'ять.

ЗАКОНОПРОЕКТ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ СТРОКІВ ВИПЛАТИ РОЗРАХУНКУ ХОЧУТЬ ПОСИЛИТИ

У Верховній Раді України зареєстровано проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту працівника у випадку затримки виплати заробітної плати» № 7002.

Законопроектом передбачається запровадити посилення відповідальності посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності за порушення строків виплати працівнику винагороди за працю шляхом: зобов'язання роботодавця, одночасно з виплатою компенсації відповідно до Закону України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати», сплатити працівнику пеню у розмірі 0,2% неотриманої суми заборгованості з доходу за кожний день затримки; надання права працівнику тимчасово припинити виконання роботи у разі затримки виплати зарплати та інших сум, належних працівникові, на термін більше 15 днів; розширення підстав для видання судових наказів, зокрема у разі, якщо заявлено вимогу не лише про стягнення заборгованої заробітної плати, а й також нарахованої на день виплати суми відшкодування частини заробітної плати у зв'язку з порушенням строків їх виплати; позбавлення в судовому порядку посадової особи права займати певні посади протягом 3 років у разі повторного порушення встановлених термінів виплати зарплати або виплати її не в повному обсязі; звільнення від кримінальної відповідальності посадової особи у разі здійснення цієї особою виплати як заборгованої зарплати, так і відповідного відшкодування; заборони перерахування коштів для сплати сум ЄСВ без одночасного представлення платіжних доручень та інших розрахункових документів на видачу (перерахування) коштів для виплати заплати; введення норми щодо перерахунку ПДФО відповідно до виплачених коштів; забезпечення позачергового порядку виплати зарплати (в тому числі заборгованої); зобов'язання керівника підприємства-боржника письмово повідомити виборний орган первинної профспілкової організації (за її наявності) про ознаки банкрутства; уточнення підстав для порушення справи про банкрутство тощо.

Мета законопроекту № 7002 – забезпечення конституційних прав працівників на своєчасне та в повному обсязі отримання заробітної плати.

СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ

Які існують системи оплати праці працівників? Хто розробляє та затверджує Порядок кваліфікаційних характеристик професій працівників?

ФІНАНСИ

Відповідно до статті 96 Кодексу законів про працю України системами оплати праці є тарифна та інші системи, що формуються на оцінках складності виконуваних робіт і кваліфікації працівників.

Тарифна система оплати праці включає: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і професійні стандарти (кваліфікаційні характеристики).

Тарифна система оплати праці використовується при розподілі робіт залежно від їх складності, а працівників – залежно від кваліфікації та за розрядами тарифної сітки. Вона є основою для формування та диференціації розмірів заробітної плати.

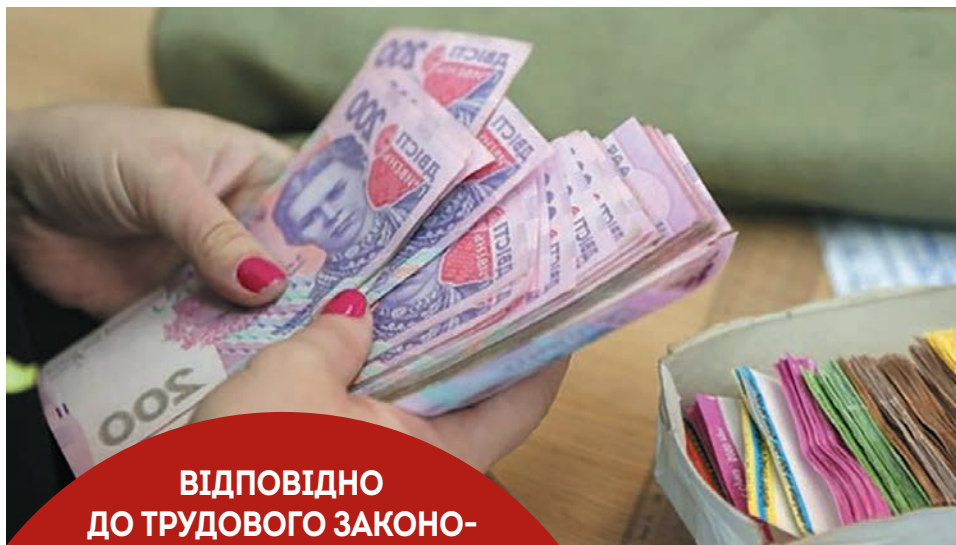
Тарифна сітка (схема посадових окладів) формується на основі тарифної ставки робітника першого розряду та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів).

Схема посадових окладів (тарифних ставок) працівників установ, закладів та організацій, що фінансуються з бюджету, формується на основі:

- мінімального посадового окладу (тарифної ставки), встановленого Кабінетом Міністрів України;

- міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень розмірів посадових окладів (тарифних ставок) і тарифних коефіцієнтів.

Мінімальний посадовий оклад (тарифна ставка) встановлюється у розмірі, не меншому за прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

**ВІДПОВІДНО
ДО ТРУДОВОГО ЗАКОНО-
ДАВСТВА СИСТЕМАМИ ОПЛАТИ
ПРАЦІ В УКРАЇНІ Є ТАРИФНА ТА
ІНШІ СИСТЕМИ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ НА
ОЦІНКАХ СКЛАДНОСТІ ВИКОНУВАНИХ
РОБІТ І КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ.
ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕН-
НЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
ПРОФЕСІЙ ПРАЦІВНИКІВ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ
ЦЕНТРАЛЬНИМ ОРГАНОМ ВИКОНАВЧОЇ
ВЛАДИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ФОРМУ-
ВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У
СФЕРІ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬ-
НОЇ ПОЛІТИКИ.**

Віднесення виконуваних робіт до певних тарифних розрядів і присвоєння кваліфікаційних розрядів робітникам проводиться власником або органом, уповноваженим ним, згідно з професійними стандартами (кваліфікаційними характеристиками) та за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником).

Вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань працівників, їх завдання, обов'язки та спеціалізація визначаються професійними стандартами або кваліфікаційними характеристиками професій працівників.

Порядок розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик професій працівників визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері праці та соціальної політики.

Колективним договором, а якщо договір не укладався, – наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу, виданим після погодження з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), а в разі відсутності первинної профспілкової організації – з вільно обраними та уповноваженими представниками (представником) працівників, можуть встановлюватися інші системи оплати праці.

РОЗРАХУНОК

ЧИ НАРАХОВУЄТЬСЯ ЗАРПЛАТА ЗА ПРОГУЛ?

Чи нараховуються заробітна плата, доплати і надбавки працівникові за період прогулу?

Відповідно до статті 94 КЗпПУ заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, в грошовому вираженні, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. Тому за період прогулу зарплата працівникові не нараховується.

Якщо працівник був відсутній на робочому місці без поважних причин повний календарний місяць, за який здійснюють розрахунки щодо нарахування зарплати, то зарплата (основна – посадовий оклад, тарифна ставка, оклад) працівникові за цей місяць не нараховується. Якщо працівник був відсутній на робо-

чому місці без поважних причин окремі дні (години), то основна зарплата нараховується виходячи з відпрацьованого працівником робочого часу (фактично виконаної роботи).

Доплати і надбавки, які належать до виплати, розраховуються у відсотках до основної зарплати. Тому, якщо працівник був відсутній на робочому місці без поважних причин повний календарний місяць і йому не нараховано основну зарплату, то, відповідно, не нараховуються доплати і надбавки. Коли ж працівник був відсутній на робочому місці без поважних причин окремі дні (години), то доплати та надбавки нарахову-

ються у відсотках до фактично нарахованого посадового окладу, тарифної ставки, окладу. Наявність дисциплінарного стягнення за прогул може бути підставою для позбавлення працівника таких виплат заохочувального характеру, як надбавки за високу професійну

майстерність та високі досягнення в праці.

Окрім того, за час прогулу не нараховуються: стаж, що дає право на щорічну та додаткову відпустку; страховий стаж для допомоги по тимчасовій втраті працездатності; страховий стаж для призначення пенсії.

ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦЮЮЧИХ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

У рамках дансько-українського проекту 14 червня в м. Вінниці проведено навчання фахівців, керівників членських і підвідомчих організацій Хмельницької та Вінницької федерацій профспілок з питань діяльності профоб'єднань в умовах адміністративної реформи.

НАВЧАННЯ

Актуальність проблеми підтвердив круглий стіл «Посилення соціального захисту працюючих в умовах проведення децентралізації влади та об'єднання територіальних громад».

На сьогодні у Вінницькій області утворено 24, Хмельницькій – 26 об'єднаних територіальних громад, де особливо успішними стали ті, що приєдналися до районних центрів, великих міст, спроможних громад.

Представники профспілок обох областей, обговоривши зміни в Україні в процесі децентралізації влади та актуальні проблеми профспілкового членства у

зв'язку з реформуванням, наголосили на необхідності налагодження дієвого соціального діалогу з обраними керівниками громад в інтересах людини праці, широкого обговорення адмінреформи серед громадськості.

Спікерами виступили голови Вінницької та Хмельницької федерацій профспілок Микола Колесник та Геннадій Харківський, а також голови обласних організацій профспілок Степан Нешик (АПК) та Тетяна Побережна (культура).

У ході дискусії її учасники звертали особливу увагу на збереження цілісності та єдності усіх організаційних ланок профспілок, недопущення скорочення профспілкового членства, упередження намірів створення нестатутних

профспілкових формувань або ліквідації профспілкових організацій.

Розглянуто практику роботи Іллінецької ОТГ на Вінниччині та Сатанівської ОТГ на Хмельниччині.

На завершення прийнято спільну резолюцію.

Учасники навчання побували в обласних профорганізаціях та підвідомчих структурах Федерації профспілок Вінницької області, обмінялися думками з питань профспілкової роботи.

Олег СКОВОРОДНИКОВ,
учасник третьої групи
дансько-українського проекту

**ГОЛОВНИМ
ЗАВДАННЯМ ОБЛАС-
НИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРОФ-
СПІЛОК, ПЕРВИННИХ ПРОФ-
СПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА
РІВНІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУ-
ВАННЯ Є ЗБЕРЕЖЕННЯ ГАЛУЗЕВО-
ГО ПРИНЦИПУ ПОБУДОВИ ПРОФ-
СПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО
ДІЮТЬ В ОБ'ЄДНАНІЙ
ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ
ГРОМАДІ.**

ОФІЦІЙНО

ГОТОВНІСТЬ ДО КОНСТРУКТИВНОГО ДІАЛОГУ ТА СИСТЕМНОЇ СПІВПРАЦІ

У резолюції круглого столу, зокрема, зазначалося:
«Учасники засідання круглого столу «Посилення соціального захисту працюючих в умовах проведення децентралізації влади та об'єднання територіальних громад» – представники профспілок Вінницької та Хмельницької областей, обговоривши очікувані зміни в країні у процесі децентралізації влади й актуальні проблеми профспілкового членства у зв'язку з реорганізацією, ліквідацією, реформуванням підприємств та установ бюджетної сфери, визнають необхідність:

- забезпечення ефективної взаємодії органів влади та громадськості в умовах децентралізації, широкого громадського обговорення реформи влади в Україні; залучення інституцій громадянського суспільства до процесів розробки відповідних нормативних актів, моніторингу та оцінки ефективності їх виконання;
- розробки та швидкого впровадження під час децентралізації чітких і прозорих механізмів гарантованої державної підтримки добровільно об'єднаних територіальних громад;
- недопущення при утворенні ОТГ та реорганізації установ та закладів бюджетної сфери необґрунтованого їх закриття, звільнення працівників, порушення їхніх трудових прав та гарантій;
- збереження цілісності та єдності усіх організаційних ланок профспілок, недопущення зменшення профспілкового членства, зміцнення районних ланок профспілок і упередження намірів

створення нестатутних профспілкових формувань або ліквідації профспілкових організацій;

- посилення громадського контролю за дотриманням законодавства в частині недопущення втручання керівників представницьких органів ОТГ у роботу профспілкових організацій у процесі здійснення ними повноважень відповідно до Закону «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», Статуту Профспілки та чинного законодавства;

- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед керівників ОТГ щодо правових засад діяльності профспілкових організацій, захисту соціально-економічних прав та інтересів спільчан та дотримання трудового законодавства.

Обласним організаціям профспілок, первинним профспілковим організаціям:

- вважати одним з головних завдань організацій профспілок усіх рівнів в умовах реформування місцевого самоврядування збереження галузевого принципу побудови профспілкових організацій, що діють в об'єднаній територіальній громаді;
- забезпечити співпрацю з новоствореними органами освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту об'єднаних територіальних громад, депутатами місцевих рад, органами місцевого самоврядування, сільськими, селищними, міськими радами об'єднаних територіальних громад на принципах партнерства та соціального діалогу з метою створення належних

умов роботи, дотримання трудових прав і соціально-економічних інтересів членів профспілок;

- забезпечити під час виконання місцевих бюджетів громадський контроль за проведенням своєчасної та у повному обсязі оплати праці працівників бюджетної сфери, не допускаючи будь-якої заборгованості з цих виплат, та посилити його в умовах реалізації Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»;
- брати участь у розробці перспективних планів формування територій громад з метою відображення в них інтересів спільчан;
- сприяти збереженню колективно-договірних відносин у первинних профспілкових організаціях на території новостворених громад;
- покласти в основу роботи щодо збереження організацій профспілок у новостворених ОТГ Рекомендації постійної комісії Ради ФПУ з питань організаційної роботи та розвитку профспілкового руху.

Учасники круглого столу декларують свою готовність до активної і системної співпраці в процесі децентралізації влади з органами влади всіх рівнів та громадськістю, до конструктивного діалогу заради впровадження ефективної моделі влади в Україні, формування сильного місцевого самоврядування, забезпечення самодостатнього розвитку кожної територіальної громади з дотриманням прав та інтересів працівників, що обслуговуватимуть її».

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ДОПISУВАЧІВ

ОЛЕКСІЙ
ПЕТРУНЯ

БЕРЕЖІТЬ БАТЬКІВ

Батьки завжди нас залишають рано.
Не встигнути борги їм всі віддати.
Не заживає від того на серці рана,
Що не змогли їм головне сказати.

Вважаємо, є справи важливіші,
Ніж зустрічатися та позитив давати.
Поговорити трішечки ніжніше,
Знайти, за що та що подарувати...

Ми боїмося втратити годину
На добрі бесіди з батьками.
А потім бачимо картину,
Яка назавжди буде з нами.

Про вечір той не знали – він останній,
Адже він був точнісінько таким,
Як попередні, в тому ж стані.
І ніби все в порядку було з ним...

Батьки завжди нас залишають рано.
І скільки б не було їм років, зим,
Не заживає від того на серці рана,
Що щось ми все ж не дали їм.

ДИТЯЧИЙ СМІХ

Я люблю коли діти сміються.
Коли бачать турботу, любов.
Не люблю, коли сльози їх ллються,
І немає для щастя умов.

Сміх дитячий – цілитель від Бога.
Він рятує від суму, нудьги.
Зустрічає він біля порога,
Повертає бажання твої.

Збережи почуття ці на роки,
Пронеси через хвилі життя.
В них чудові життєві уроки,
Щоб ти знав, де добро, де сміття.

Сплине час і дорослим ти станеш,
Поведе по шляхам тебе нить.
Зупинишся та серцем відтаєш:
Сміх дитячий тебе освіжить.

ПОЕЗІЯ

Поезія – планета на планеті.
Тут мешкають в буклеті, в інтернеті...
Народжують, живуть, вмирають,
Кохають та від щастя замирають.

Планета ця вся війнами порита,
Розстріляна, а все-таки не вбита.
Слова її з тобою заночують,
Хвилюють, і дивують, і турбують.

Тут не важливі всі посади і всі ранги.
До нас повернуться ці думки-бумеранги.
Які ми в образах туди послали.
В Поезії віршами вони стали.

Поезія покличе найдобриших,
Вона, звичайно, зробить їх мудріше.
Всі штампи тут ігнорувались,
Поети таємницю цю дізнались.

Поезія – планета справедливих.
Не місце для жадібних і брехливих.
Поет, який знайшов щось для себе,
Про це розповідає і для тебе.

«СЛОВО – МОЄ ЖИТТЯ...»

Відомий на Закарпатті медик – профспілковий лідер Василь Йовдій презентував свою нову книгу.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Завідувач відділення переливання крові Тячівської районної лікарні № 1 у Закарпатті Василь Йовдій – відома особистість серед медиків і профспілкового активу краю. Чимало часу, сил і енергії Василь Юрійович віддає громадській роботі, очолюючи найбільшу в галузі Тячівську районну організацію профспілки працівників охорони здоров'я та обласне товариство румунів Закарпаття ім. Іоанна Мігалі де Апша.

А ще Василь Йовдій понад чотири десятки років поєднує свою роботу з журналістикою, добрим словом згадуючи власних наставників – відомих журналістів з Тячівщини Михайла Костевича, Юрія Павлишинця, Іона Мігалко, Михайла Тимшу, які завжди підтримували його в творчих пориваннях.

Перу Василя Йовдія належать сотні публікацій різної тематики, яка є досить широкою: охорона здоров'я, донорство, нариси про людей, з ким його зв'язувала спільна робота, відомі особистості Тячівщини, мешканці його рідного села Нижня Апша, профспіл-

кове життя, діяльність товариства румунів Закарпаття, міжнародні зв'язки, культура, спорт та ін.

Понад 100 публікацій Василя Йовдія у районних, обласних, всеукраїнських засобах масової інформації лягли в основу його першої книги «Слово – моє життя...», яка вийшла в світ 2010 року і мала великий громадський резонанс.

Поява дебютної збірки публікацій стала додатковим стимулом для Василя Юрійовича, який нині є постійним дописувачем Тячівської районної газети «Нове життя». До речі, до Дня журналіста це видання та його редактор Ольга Фіцай були відзначені в обласному конкурсі на краще висвітлення профспілкової тематики в засобах масової інформації.

Публікації Василя Йовдія знаходять місце майже в кожному номері районки. Його творчі нахили відзначає і відомий журналіст, головний редактор газети Ольга Фіцай, якій нещодавно присвоєно почесне звання «Заслужений журналіст України».

Близько 100 нових публікацій Василя Юрійовича ввійшли до його другої

книги – художньо-документального видання «Слово – моє життя...», що вийшло цього року. Символічно, що її презентація відбулася на обласному масовому святі медиків Закарпаття – галузевій спартакіаді, яка проходила в м. Ужгороді. На ній були присутні голова обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я Володимир Турок, заступник начальника управління охорони здоров'я Закарпатської облдержадміністрації Тетяна Міцьо, голова облпрофради Володимир Фленько, головний лікар Тячівської районної лікарні № 1, депутат Закарпатської обласної ради Федір Яринич, колеги-профспілковці, журналісти. Володимир Фленько вручив Василю Йовдію подяку президії облпрофради за особистий внесок у висвітлення профспілкової тематики у ЗМІ.

Сергій БАРАНЧИКОВ,
завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи
Закарпатської облпрофради
Фото автора

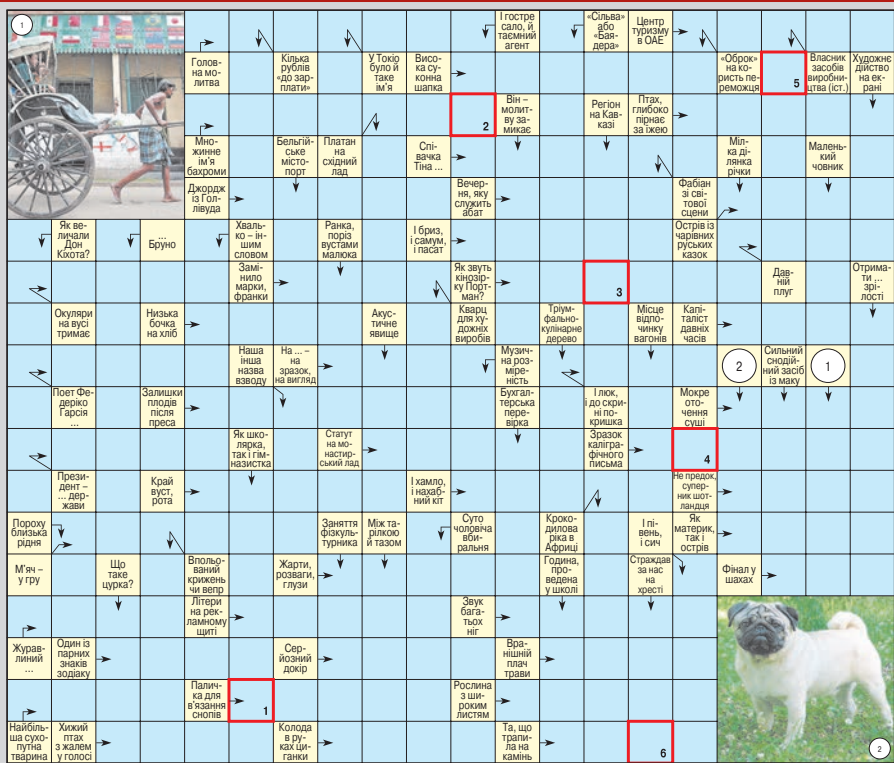
СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

На жаль, цього разу переможців конкурсу не виявилось.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

У ДЬЙОРІ ЗДОБУЛИ ПОВНИЙ КОМПЛЕКТ НАГОРОД

ОЛІМПІЗМ

23–30 липня в угорському Дьйорі проходив XIV літній Європейський юнацький олімпійський фестиваль (ЄЮОФ), де в боротьбу за медалі вступили 2500 найсильніших атлетів віком від 14 до 18 років з 50 країн континенту. Збірна України була представлена 44 юними спортсменами, в активі яких, за результатами цих представницьких змагань, зібрано 8 медалей – 3 золотих, 4 срібних та 1 бронзова.

Наші співвітчизники вели боротьбу за нагороди у 6 з 10 видів спорту: легкій атлетиці, дзюдо, плаванні, спортивній гімнастиці, велоспорті, веслуванні на байдарках і каное. У складі команди виступали представники 18 областей України та м. Києва.

Михайло Кохан

Ярослава Магучіх

Олексій Кирилін

Найбільш представницькою за кількістю виявилася команда легкоатлетів – 16 спортсменів. Логічно, що саме в активі представників «королеви спорту» було найбільше медалей на ЄЮОФ. Зокрема, всі три наші «золота» – Михайла Кохана (метання молота, результат – 78,28 м), Олексія Кириліна (метання диска, результат – 60,74 м), Ярослава Магучіх (стрибки у висоту, результат – 1,89 м); а також срібні медалі Валерії Іваненко (метання молота, результат – 61,64 м) і Дениса Баранова (біг на 400 м, результат 49,33, особистий рекорд). За крок до найвищої сходинки п'єдесталу пошани зупинилися дзюдоїстка Наталія Чистякова (вагова категорія 70 кг) та мікст Юліана Путніна/Лев Кіріпкі на 200-метрівці у веслуванні на каное. Єдина бронзова нагорода українців у Дьйорі в дзюдоїста Олега Вередиби (55 кг), який лише в напруженому двобої за право виступати у фіналі за результатами додаткової сутички поступився грузинському опоненту. Наступний XV літній Європейський юнацький олімпійський фестиваль прийматиме азербайджанська столиця Баку в 2019 році.

УСПІШНІ ВОДНІ ЛИЖІ ЦЕСЕНИ

В іспанському місті Цесена завершилися змагання за нагороди континентальної першості з воднолижного спорту серед юніорів та юнаків. За підсумками чемпіонату, на рахунку української збірної 15 медалей – 6 найвищого ґатунку, 5 срібних та 4 бронзових.

Володимир ПОЛЕТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

У віковій категорії «юніори» чемпіон світу, учасник Всесвітніх ігор – 2017 Данило Фільченко поповнив скарбничку власних досягнень «золотом» у фігурному катанні та «сріблом» у стрибках із трампліна. Такі здобутки принесли Фільченку перемогу в багатоборстві, інформує офіційний сайт Мінмолодьспорту. Ще одну нагороду збірній в категорії U21 принесла Софія Максименкова, яка стала другою на трампліні. Успішно виступили наші співвітчизники у категорії U-17. Звання найсильнішої спортсменки в багатоборстві серед дівчат здобула Станіслава Просветова, дніпрянка стала першою і у фігурному катанні. Софія Максименкова піднялася на найвищу сходинку п'єдесталу у стрибках із трампліна, в її активі також «срібло» у фігурному катанні. Олексій Самойлов у багатоборстві замкнув трійку лідерів серед юнаків. Представники «синьо-жовтої» дружини здобули перемогу в командному заліку U-17. У категорії U-14 українці здобули шість нагород. Переможницею в багатоборстві стала Марія Цюцюра, виборовши бронзові медалі у фігурному катанні та стрибках із трампліна. А Дмитро Філаретов здобув «срібло» у фігурному катанні, «бронзу» в стрибках із трампліна і став другим у багатоборстві.

У СПОРТІ ЗАГАРТОВУЄТЬСЯ КОМАНДНИЙ ДУХ

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

У рамках оголошеного ФПУ Року первинної профспілкової організації в оздоровчому комплексі «Придніпровський», що в с. Благодатне Золотоніського району Черкаської області, у липні відбулася VIII обласна спартакіада працівників соціальної сфери. Спортивне свято об'єднало всіх працівників, дало змогу добре провести час, поспілкуватися з колегами, а головне – повернутися додому з довгоочікуваними і бажаними перемогами.

В. ДАНИК,
спеціально для «ПВ»

Понад 200 осіб у складі 18 команд із 21 первинної профспілкової організації за підтримки вболівальників виявили бажання позмагатися у дартсі серед чоловіків та жінок, перетягуванні канату, пляжному волейболі, боулінгу та естафетах – «Екстремальній» та «Веселі старти». За традицією, відбувся парад команд, присутніх привітали голова Черкаської обласної профспілки працівників соціальної сфери Людмила Веселовська, директор Департаменту соціального захисту населення Черкаської ОДА Руслан Чикало та головний суддя, голова ФСТ «Спартак» Юрій Мрачковський. Перші місця з дартсу вибороли Ірина Кулик із Смілянського психоневрологічного інтернату та Олександр Мішин із Звенигородського будинку-інтернату для інвалідів та престарілих. У змаганнях з перетягування канату довела перевагу команда Чехівського психоневрологічного інтернату. Призером в «Екстремальній» естафеті стала збірна команда Чигиринського району, а «Веселі старти» стали пере-

можними для збірної Золотоніського району. Одночасно з вищезгаданими видами спорту проходили змагання з пляжного волейболу, які завершилися перемогою команди Жовтневого психоневрологічного інтернату.

А на завершення влучність продемонстрували керівники установ, організацій соціальної сфери та голови первинних профспілкових організацій. Хоча змагання з боулінгу не впливали на загальнокомандний результат, гра була цікавою й азартною. Чемпіонство виборола голова профкому управління соціального захисту населення Чигиринської РДА Олена Крячко.

Враховуючи результати першого етапу обласної спартакіади (змагання з шахів, шашок і настільного тенісу, що відбулися 29 березня ц. р.) та фінального етапу, переможцями в загальнокомандній першості стала збірна Чигиринського району. «Срібло» виборола команда Чехівського психоневрологічного інтернату, третіми в підсумковому протоколі розмістилися представники територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чорнобаївського району.

Відзначили команди і за творчий підхід до організації VIII обласної спартакіади, належну екіпіровку, оригінальну назву команди, девіз. Першість тут розділили команди «Калина» Звенигородського будинку-інтернату для інвалідів та престарілих і «Златокрай» управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Золотоніської міськради. Друге місце дісталось збірній Золотоніського району «Хід конем», замкнула трійку команда «Оптиміст» Гельмязівського психоневрологічного інтернату.

А родзинкою заходу стало нагородження заохочувальним подарунком Аліни Слюсаревської з управління праці та соціального захисту населення Золотоніської міської ради, в якій напередодні спартакіади відбулися заручини.

САНАТОРІЙ «ЖОВТЕНЬ»

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА II ПІВРІЧЧЯ 2017 РОКУ!

Вартість передплати на півріччя становить:
– газета «Профспілкові вісті» – **92,88 грн** (передплатний індекс – 22152);
– журнал «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – **38,40 грн** (передплатний індекс – 22909).

ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- ❖ брошур;
- ❖ буклетів;
- ❖ методичок;
- ❖ листівок;
- ❖ календарів;
- ❖ папок;
- ❖ книг.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотечка голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.